

WIADOMOŚCI HANDLU ZAGRANICZNEGO

*informacje
polityczno-
gospodarcze*

ROK III 19 PAZ. 1951 1951
Nr. 25 (2 s.)

Tylko do użytku służbowego

S P I S R Z E C Z Y

/ważniejsze informacje/

I. POLITYKA GOSPODARCZA

		str.
Związek Radziecki	Coraz więcej cukru ...	2
Bułgaria	Współzawodnictwo w centralach handlu zagranicznego	4
Chńska Republika Ludowa	Zakładanie towarzystw inwestycyjnych	5
Węgry	Rozwój spółdzielni produkcyjnych	10
Francja	Struktura geograficzna handlu zagranicznego w I półroczu	17
Niemcy Zachodnie	Handel z ZSRR i krajami demokracji ludowej	21
Niemcy Zachodnie	Obawa przed utratą rynków wschodnich	23
Portugalia	Handel zagraniczny w I półroczu 1951 r.	25
Wielka Brytania	"Wielka Brytania potrzebuje handlu między Wschodem a Zachodem".	27
	Bank Światowy udziela pożyczek tylko na zbrojenia..	31
Cejlon	Handel zagraniczny w I półroczu 1951 r.	33
Filipiny	Handel zagraniczny w czerwcu i w I półroczu br.	35
Indie	Podporządkowanie handlu zagranicznego Stanom Zjedn.	36
Japonia	Groźba dla brytyjskiego handlu	38
Malaje	Handel zagraniczny w lipcu i w pierwszych siedmiu miesiącach br.	42
Peru	Handel zagraniczny w I półroczu br.	43
Stany Zjednoczone A.P.	Spadek wskaźnika produkcji przemysłowej w lipcu br.	44

II. UMOWY HANDLOWE I PŁATNICZE 47

III. REGULACJA OBROTÓW HANDLOWYCH 51

IV. C i A 57

Z a ł a c z n i k

1. Rozwój gospodarki i handlu zagranicznego Niemieckiej Republiki Demokratycznej w roku 1950 i wykonanie planu na I półroczu 1951 r.

Redakcja i administracja:

Polska Izba Handlu Zagranicznego, Warszawa, ul. Hoża Nr. 85, tel. 8-98-90

Kraje Obozu pokoju

ZWIĄZEK RADZIECKI

Prace jesienne w rolnictwie

Ukraina - jeden z największych śpichlerzy ZSRR - dała państwu w r.b. o 71.726.000 pudów upraw rolniczych więcej niż w r.ub. Pracownicy rolnictwa Ukrainy włożyli wiele starań, by wyhodować jak najbogatsze plony pszenicy i dostarczyć tej najcenniejszej uprawy o 87.485.000 pudów więcej niż w roku 1950, a w porównaniu z przedwojennym - 1940 rokiem - o 111 mln pudów więcej.

Płynię również zboże do elewatorów we wschodnich i północnych rejonach ZSRR, Syberia stała się rejonem, w którym sprzęt zboża został niemal całkowicie zmechanizowany. W obwodzie Nowosybirskim np. stacje maszynowo-traktorowe uprzętnęły ponad 90% wszystkich kultur zbożowych.

Na południu ZSRR zbiera się obecnie słonecznik, trwają wykopki buraków, w pełnym toku są prace przy sprzęcie bawełny. Z Uzbekistanu, Tadżykistanu i Dagestanu co dzień prawie napływają meldunki o dobrych zbiorach bawełny. Cechą charakterystyczną tegorocznego sprzętu jest znacznie wyższy poziom mechanizacji prac na plantacjach bawełnianych. Ilość specjalnych maszyn do sprzętu bawełny, skonstruowanych w ZSRR w okresie powojennej pięcioletki, wzrosło w tym roku prawie trzykrotnie w porównaniu z rokiem 1950. Z pół Uzbekistanu i Armenii maszyną tę uprzętną powyżej 30% bawełny, a w Dagestanie - czwartą część plonów.

W Uzbekistanie, który jest główną bazą uprawy bawełny ZSRR, zrodził się nowy ruch, tzw. "dwusetników" kombajnów, którzy zobowiązali się zebrać nie mniej niż 200 ton surowca bawełnianego w ciągu sezonu. Jak każda twórcza inicjatywa w kraju radzieckim, współzawodnictwo to szybko się rozpowszechnia.

Dwie cyfry mówią dobitnie o skali robót na polach bawełnianych Uzbekistanu: hodowcy bawełny w liście do towarzysza Stalina zobowiązali się dostarczyć w tym roku o 500 tys. ton surowca bawełnianego więcej niż w roku ubiegłym i dekada sprzętu w ciągu 60-65 dni. Czeka ich bardzo ciężka praca, nie żałują jednak sił, aby wypełnić z honorem podjęte zobowiązania.

Na punkty dostaw ciągną nieprzerwanie tabory, wiozące bawełnę z nowych zbiorów.

Pomyślnie odbywają się zasiewy ozime. Przedujące

kołchozy i sowchozy obwodu tambowskiego w ciągu 12 dni zakończyły siew żyta. Pod cziminy wybrane czarne ugory, obsiane je wysekogatunkowym ziarnem, stosując system krzyżowy siewu, który zapewnia zwiększenie plonów o 3-4 q z hektara. Ciepła pogoda wpłynęła na szybkie kiełkowanie roślin. Na polach zazieleniła się świeża ruń. W Mołdawii obsiane już żytem i pszenicą dziesiątki tysięcy ha.

Ceraz więcej cukru

Komunikaty kwartalne Centralnego Urzędu Statystycznego ZSRR o wynikach rozwoju gospodarki narodowej wykazują z reguły, że obok innych produktów w szybkim tempie rośnie w ZSRR spożycie cukru i wyrobów cukierniczych. Ten zwiększony popyt na artykuły żywności i towary powszechnego użytku jest w ZSRR zjawiskiem naturalnym wobec stałego wzrostu płac robotników i urzędników oraz dochodów kołchoźników. Tak np. w r. 1950 magazyny państwowe i spółdzielcze sprzedały ludności o 33% cukru i o 34% wyrobów cukierniczych więcej, niż w przedwojennym roku 1940.

Zwiększona konsumpcja cukru uwarunkowana jest rozszerzeniem areалу zasiewu buraków w kołchozach i sowchozach ZSRR. Obecnie na polach radzieckich dojrzewają nowe plony buraków. Wkrótce rozpocznie się ich zbiór. Na plantacje buraczane kieruje się olbrzymią ilością specjalnych maszyn do sprzętu buraków, m.in. doskonałych kombajnów buraczanych. Na terenie jednego tylko obwodu kurskiego pracować będzie tej jesieni 1.400 maszyn do wykopu buraków oraz 400 kombajnów buraczanych.

Wkrótce rozpocznie się w ZSRR kampania cukrownicza. Zdolność produkcyjna cukrowni radzieckich wzrosła i w roku bieżącym cukrownie dadzą krajowi znacznie więcej cukru niż w przedwojennym r. 1940. W ZSRR pracować będzie w tegorocznej kampanii 216 cukrowni.

Wzrasta dopływ sprzętu technicznego do radzieckiego przemysłu cukrowniczego, którego oblicze zmieniło się obecnie do niepoznania. Proces technologiczny w cukrowniach radzieckich jest w 100% zmechanizowany.

Szybkie zbiory dzięki mechanizacji

Duża mechanizacja rolnictwa radzieckiego w znacznym stopniu przyczyniła się do przyspieszenia ukończenia żniw. Kołchozy zebrały zboże z powierzchni o 11 mln ha większej od powierzchni w roku ubiegłym.

Wzrost urodzaju dzięki głębokiej orce

Na około 2 mln ha ubogich gruntów o dużej zawartości soli w północnych okręgach Związku Radzieckiego zostanie

zastosowana orka specjalnymi pługami, co zwiększy urodzajność gleby. Przy tego rodzaju mechanicznej uprawie ziemi warstwa przesycona solą znajdzie się głębiej, a pod nią leżąca warstwa żyznej ziemi zostanie wydobyta na powierzchnię. W szeregu kołchozów rejonu moskiewskiego system głębokiej orki podniósł urodzajność gleby półtora a nawet dwukrotnie.

Rozkwit przemysłu w Republice Kazachskiej

W republice uruchomiono w roku bieżącym liczne nowe zakłady przemysłowe. Równocześnie trwa budowa kilku nowych kopalń węgla, fabryk budowy maszyn i zakładów przemysłu spożywczego. Ogólna produkcja przemysłowa Kazachstanu powiększyła się w roku 1950 ponad dwukrotnie w porównaniu z przedwojennym rokiem 1940, przy czym produkcja maszyn i urządzeń technicznych wzrosła trzykrotnie. Pięcioletni plan wydobywania węgla, produkcji prądu elektrycznego, metali nieżelaznych i artykułów powszechnego użytku został znacznie przekroczony.

Nowe maszyny dla przemysłu budowy maszyn i produkcji narzędzi.

W ostatnich czasach radziecki przemysł budowy maszyn i wyrobu narzędzi uruchomił dwie nowe automatyczne taśmy produkcyjne dla obróbki bloków cylindrowych do motorów samochodowych. Niedawno wykonał on 80 modeli nowych warsztatów i pras kowalskich dla fabryk budowy maszyn.

Wprowadzenie do produkcji tych wysoce użytecznych uniwersalnych agregatów otwiera szerokie perspektywy dla rozwoju radzieckiego budownictwa maszyn i wyrobu narzędzi.

W pewnej moskiewskiej fabryce maszyn rozpoczęto seryjną produkcję sześćo-wrzecionowych obrotowych przedziałek automatycznych, których konstrukcja zapewnia wzrost wydajności maszyn o 25%.

A L B A N I A

Szkolenie kadr fachowców przemysłowych

W kraju rozwija się akcja szkolenia fachowców dla przedsiębiorstw przemysłowych, mających być uruchomionymi na jesieni b.r. W dwuletniej szkole Ministerstwa Przemysłu kształcą się obecnie 600 uczniów. Na budowach kombinatu tekstylnego im. Stalina, cukrowni w Maliku i kombinatu przeróbki drzewa w Elbasanie są organizowane kursy dla przyszłych pracowników technicznych tych zakładów. Oprócz tego w wielu innych miejscowościach zorganizowano 85 kursów

specjalnych.

Wzrost uprawy tytoniu

W Albańskiej Republice Ludowej zwraca się specjalną uwagę na rozwój uprawy tytoniu, której sprzyja klimat kraju. Dzięki wysokiemu gatunkowi tytoniu albański jest szeroko znany zagranicą. W stosunku do okresu przedwojennego powierzchnia uprawy tytoniu wzrosła 2,5-krotnie, w roku zaś bieżącym wzięto pod uprawę o 1000 ha więcej ziemi niż w 1950 r. Przewiduje się, że zbiory z 1 hektara będą dwukrotnie większe niż w roku ubiegłym. W celu zwiększenia plonów i podniesienia jakości tytoniu prowadzone są badania mające na celu ustalenie właściwych pod uprawę gatunków. Do chwili obecnej w Albanii uprawiano 5 gatunków tytoniu. Wybudowana w Szkođer fabryka fermentacji tytoniu pozwoli znacznie podnieść jakość papierosów. Przemysł tytoniowy, zaopatrzony obecnie w maszyny radzieckie, zwiększył dwukrotnie swoją produkcję w stosunku do okresu przedwojennego, zaspakajając nie tylko potrzeby krajowe ale i przeznaczając pewne ilości na eksport.

B U Ł G A R I A

Współzawodnictwo w centralach handlu zagranicznego

Ministerstwo Handlu Zagranicznego wspólnie z Centralną Radą Związków Zawodowych omówiło wyniki współzawodnictwa pracowników przedsiębiorstw importowych i eksportowych w drugim kwartale b.r. Na podstawie uchwały rady ministrów najlepszym przedsiębiorstwem importowym i eksportowym zostały wręczone "Czerwone proporce" oraz nagrody pieniężne. Czerwony proporzec dla najlepszego przedsiębiorstwa eksportowego otrzymało przedsiębiorstwo "Raznoiznos" w dowód uznania za sumienną pracę w drugim kwartale. Do współzawodnictwa socjalistycznego w drugim kwartale przyłączyli się wszyscy pracownicy tego przedsiębiorstwa. W ścisłej współpracy z radą zakładową i dyrekcją wykonali oni wszystkie nałożone na nich zadania i przekroczyli plan kwartalny o 10%, a plan półroczny wykonali w 109%. Zagadnienia związane z wykonaniem planu omawiane są na wspólnych konferencjach i naradach produkcyjnych poszczególnych działów.

"Czerwony proporzec" dla najlepszego przedsiębiorstwa importowego otrzymało przedsiębiorstwo "Industrialimport". Kwartalny plan tego przedsiębiorstwa wykonany został w 97,5%, podczas gdy w czwartym kwartale ubiegłego roku plan wykonany został jedynie w 70%. Sukcesy te osiągnięte zostały dzięki ścisłej współpracy rady zakładowej i dyrekcji oraz dzięki udziałowi prawie wszystkich pracowników we współzawodnictwie socjalistycznym.

Elektryfikacja kraju

W ciągu 7-miu lat istnienia władzy ludowej, zostały osiągnięte poważne wyniki w dziele elektryfikacji kraju. W ostatnich latach zaczęto budować potężnych elektrowni wodnych i cieplnych. W roku bieżącym została uruchomiona w pełni elektrownia im. Stalina oraz zbudowano pięć nowych elektrowni, w tym elektrownię "Widima" i "Pietrowo". W poważnym stopniu zwiększono zdolność produkcyjną elektrowni im. W. Kolarowa i "Kuriło". W przedzień siódmej rocznicy oswobodzenia Bułgarii przez Bohaterską Armię Radziecką oddano do użytku nową, potężną elektrownię "Republika" w Dymitrowo. Będzie ona produkować dziennie około 0.5 mln kWh energii elektrycznej. Wkrótce zostanie uruchomiona największa w kraju elektrownia "Marica-3" w Dymitrowgradzie. Na ukończeniu znajdują się prace przy budowie elektrowni "Razłóg", "Beli Izvor", "Asienica-2" inn.

Obecnie na 1 mieszkańca wytwarza się 120 kWh, podczas gdy w 1944 r. - tylko 44,5 kWh. Do końca b.r., produkcja energii wzrośnie do 150 kWh.

Przed wyzwoleniem kraju wieś bułgarska nie miała światła elektrycznego. Po siedmiu latach władzy ludowej zelektryfikowano 2.300 wsi.

W Dobrudży - spichlerzu kraju - do końca roku bieżącego będą zelektryfikowane wszystkie wsie.

Do końca bieżącego roku produkcja energii elektrycznej w porównaniu z 1944 r. zwiększy się prawie 3,5-krotnie.

Wykonanie planu skupu zboża

Państwowy plan skupu zboża został wykonany na dzień 1 września w 100,3%. 70% skupionego zboża stanowi pszenica. Do państwowych punktów skupu dostarczono w r.b. o 79.000 ton zboża więcej aniżeli w roku ubiegłym, przy czym należy zaznaczyć, że zboże tegoroczne jest gatunkowo lepsze i czystsze. Dwie trzecie ogólnej ilości zbóż dostarczonych zostało przez spółdzielnie produkcyjne i państwowe gospodarstwa rolne.

Z Dobrudży i z okręgów górskich, gdzie żniwa rozpoczęły się stosunkowo później, nadchodzą jeszcze w dalszym ciągu dostawy zbóż.

CH I N S K A R E P U B L I K A L U D O W A

Zakładanie towarzystw inwestycyjnych

Starania rządu Mao Tse-tunga, wykorzystania do odbudowy przemysłu istniejących jeszcze po dużych miastach,

bezużytecznie leżących kapitałów, które poprzednio używane były dla spekulacji, zostały uwieńczone powodzeniem. Po odbytej w Pekinie konferencji dyrektorów wydziałów Handlu i Przemysłu siedmiu największych miast chińskich oraz po pierwszej Narodowej Konferencji Banków za zgodą rządu i z udziałem sektora prywatnego została zawarta umowa o utworzeniu towarzystw inwestycyjnych.

Do zadań tych towarzystw, które przede wszystkim mają udzielać długoterminowych pożyczek handlowi i przemysłowi, należą: inwestycje w ważnych dla gospodarki narodowej przedsiębiorstwach, gwarancja, emisja i lokata akcji i obligacji takich zakładów, emisja papierów wartościowych mniejszej wartości, obroty akcjami i nadzór nad funduszami i aktywami odnośnych towarzystw. Rząd wydał nowe prawo o spółkach utrzymując zasadę ograniczonej odpowiedzialności właścicieli akcji zarejestrowanych przedsiębiorstw.

1 września 1950 r. utworzone zostało pierwsze towarzystwo inwestycyjne w Pekinie. Również w Tientsinie powstało podobne towarzystwo, a przy końcu roku 1950 postanowiono utworzyć odpowiednie przedsiębiorstwo w Szanghaju.

Pekińskie Towarzystwo Inwestycyjne posiada kapitał zakładowy w wysokości 20 mld. YMP /Yen Min Piao - chiński dolar ludowy/, podzielony na 200.000 akcji o wartości 100.000 YMP każda. Pekijska filia chińskiego Banku Narodowego subskrybowała 30% akcji, zaś 70% pozostawiono subskrypcji prywatnej. Przy końcu roku 1950 towarzystwo to, planując przede wszystkim inwestycje w przedsiębiorstwach górniczych, przemysłowych i transportowych, założyło wspólnie z pekińskimi przedsiębiorstwami tekstylnymi nowe duże przedsiębiorstwo włókiennicze wnosząc doń 2/3 kapitału zakładowego, wynoszącego 1,5 mln YMP. Przedsiębiorstwo to buduje już nową fabrykę. Niezależnie od tego towarzystwo pekińskie inwestowało 1 mln YMP do niedawno utworzonego przedsiębiorstwa produkcji przyrządów naukowych i chemikaliów. Bierze ono udział również w budowie pierwszej pekińskiej przedziałni bawełny, która mając 10.000 do 20.000 wrzecion ma pokrywać zapotrzebowanie 2 mln ludności stolicy kraju. Z szeregiem innych pekińskich przedsiębiorstw przemysłowych toczą się rokowania na temat przyznania im kredytów. Lista subskrypcyjna pekińskiego towarzystwa inwestycyjnego została dotychczas podpisana nie tylko przez państwo i w znacznym stopniu przez koła przemysłowe i bankowe Pekinu i Tientsinu, lecz nawet przez Chińczyków z zagranicy. W całym kraju trwa obecnie zakładanie podobnych towarzystw inwestycyjnych, kontrolowanych przez państwo i częściowo przezeń finansowanych.

Walka z powodziami

Rząd Centralny prowadzi na wielką skalę budowę grobli, tam i kanałów, celem zabezpieczenia obszarów nawiądzanych przez powódzie.

Gazeta "Żenmińzibao" podaje, że dzięki budowie tam w dolinie rzeki Hajhe pierwszy letni wylew przeszedł bez powodzi. Wzmocnienie brzegów rzeki, pogłębienie jej i wszystkich dopływów znacznie zmniejszyło możliwość powodzi. Z zablokowanych dolin w rejonie jezior Usunhu i Cjaotihu, które przedtym były zupełnie nieprzydatne dla rolnictwa, po rozbudowaniu kanałów i grobli, zbiera się obfite plony. W rejonach Sińjań, Huanczuań, Szańziu /prowincji Henan/, które przedtym były stale zatapiane przez powódzie, w tym roku zostało uratowanych ponad 25.000 hektarów ziemi ornej.

Gazeta zaznacza, że zebrany poraż pierwszy od wielu lat w dolinie rzeki Huajhe bogaty plon jest wynikiem przeprowadzonej tutaj budowy tam i zbiorników.

Na terenach centralnej równiny chińskiej zbiera się obfite plony bawełny, bobu i innych roślin technicznych. We wschodniej i południowej części prowincji Henan z każdego mu / 1 mu równa się 1/16 ha/ ziemi zebrano przeciętnie o 16,2 kg pszenicy więcej, niż w roku ubiegłym.

Niezwykłe wysokie zbiory bawełny osiągnięto we wschodniej części prowincji Henan i w północnej części prowincji Anhwej.

Rozwój komunikacji kolejowej

Władze ludowe uruchomiły ponownie ponad 10.000 km linii kolejowych w Chinach środkowo-południowych. W bieżącym roku linia kolejowa Chunań-Guansi-Gujczou została doprowadzona aż do Nanjninu, dzięki czemu daleki ten okręg otrzymał bezpośrednie połączenie z Chinami środkowymi. Według dotychczasowych danych, w czerwcu bieżącego roku przez węzeł kolejowy w Hankau przewieziono o 24% więcej ładunków niż w czerwcu roku ubiegłego. 80% wszystkich ładunków, przewiezionych przez ten węzeł, stanowiły towary produkcji miejscowej jak np. drzewo, bawełna itd.

Ostatnio oddana została do użytku w prowincji Sze-czuan linia kolejowa Czungking-Czengtu długości 164 km. Nowa linia przyczyni się w znacznej mierze do gospodarczego ożywienia okręgu Czungkingu. Projektuje się przedłużenie linii kolejowej do Lungczau, położonego o 230 km na wschód od Czungkingu.

Również pomiędzy Kwangsi a Loung. położonym w pobliżu granicy wietnamskiej, została uruchomiona linia kolejowa długości 150 km.

C Z E C H O S Ł O W A g J A

Gospodarczy rozwój Słowacji

Słowacja przeobraża się z zacofanego kraju rolniczego w kraj przemysłowy. Świadczą o tym najlepiej cyfry, określające wzrost produkcji przemysłowej. Jeżeli oznaczy-

my stan produkcji przemysłowej w 1937 roku cyfrą 100, to w roku 1945 spada ona na 58,8. a w roku 1950 wzrasta już do 273,3. Wobec zwiększenia zadań planu pięcioletniego, produkcja przemysłowa winna osiągnąć w 1953 roku cyfrę 524,5. Budowa przemysłu ciężkiego posiada doniosłe znaczenie dla dalszego uprzemysławiania Słowaczyny. Produkcja przemysłu ciężkiego przedstawia się w cyfrach następująco /1948 = 100/ - w roku 1950 osiągnięto cyfrę 139, w roku zaś 1953 dojdzie do 408. Produkcja stali wzrosła do roku 1955 tak, że na głowę ludności będzie przypadało więcej stali niż w Anglii.

Na Słowaczyźnie zlikwidowano ostatecznie bezrobocie. W roku 1937 w przemyśle było zatrudnionych 104.900 pracowników, w roku 1950 wzrosła ich liczba do 230.590. a w roku 1953 osiągnięto liczbę 340.000 osób.

Zarobki robotników wzrosły w porównaniu do okresu przedwojennego o 173%. Ilość żłobków dziecięcych szybko się powiększa. W roku 1947 żłobki mogły pomieścić zaledwie 781 dzieci, w roku 1950 już 6.391, a w roku 1953 będą miały 20.500 miejsc.

Szybko rozwija się również rolnictwo. Wiosną roku bieżącego traktorami uprawiono 4 i pół razy więcej ziemi niż w roku ubiegłym. Wzrasta liczba spółdzielni produkcyjnych wyższego typu. Obszar ziemi wspólnie uprawianej wzrósł w ciągu jednego roku z 12.000 na 356.000 ha. Dziś już jedna czwarta gmin na Słowaczyźnie posiada spółdzielnie produkcyjne.

Wzrost dobrobytu mas pracujących

Osiągnięcia władzy ludowej w Czechosłowacji przyczyniły się do podwyższenia stopy życiowej ludności.

W 1950 r. siła nabywcza ludności podniosła się prawie trzykrotnie w porównaniu z rokiem 1937. W I półroczu 1951 r. zużycie mięsa zwiększyło się w porównaniu z tym samym okresem ubiegłego roku o 24,3%, masła - o 37,9%, cukru - o 19,4%, chleba - o 18,4%.

Sprzedano w tym okresie więcej niż w I półroczu 1950 r. /w %/: wyrobów włókienniczych - o 72,9, odzieży - o 104, obuwia - o 102,6% itd.

NIEMIECKA REPUBLIKA DEMOKRATYCZNA

Rozwój portu Rostock

Przeładunki w porcie Rostock wzrosły w r. 1950 w porównaniu z rokiem 1949 o około 400%. Port ten staje się obecnie jednym z największych portów NRD. Rozpoczęto tam już montaż 5 dźwigów mostowych /2 w Rostocku i 3 w Warnemünde/ każdy o nośności 6 ton. Oprócz tego w budowie znaj-

dują się dalsze dźwigi mostowe o nośności 10 ton. Prowadzi się również prace nad budową urządzeń kolejowych i składów.

RUMUNIA

Wzmocnienie spółdzielczości spożywców

Obok handlu państwowego dużą rolę w zaopatrywaniu ludności i powiększeniu wymiany towarowej między miastem a wsią, odgrywają spółdzielnie spożywców. Obróty spółdzielni spożywców powiększają się coraz bardziej. Przy 4.154 spółdzielniach znajduje się 17.422 magazyny, z tego 3.166 w miastach i 14.256 po wsiach.

W roku 1950 sprzedano towarów o 20 mlrd więcej, niż w roku 1949. Po wsiach utworzono 3.825 punktów spółdzielczych i ponad 1.680 filii, w których wypożyczają się chłopom pracującym maszyny i narzędzia rolnicze.

W II kwartale 1951 r. spółdzielnie te sprzedawały o 3 mlrd lej towarów więcej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego.

W II kwartale b.r. sprzedano towarów przemysłowych o 32,5% więcej, niż w tym samym okresie roku ubiegłego. Została również rozszerzona sieć magazynów, straganów i składów.

Spółdzielnie osiągnęły także znaczne wyniki przy pośrednictwie w zbyciu artykułów rolnych, których skup w II kwartale 1951 r. zwiększył się o 43% w porównaniu z analogicznym okresem 1950 r.

W roku 1951 zostanie otwartych w Rumunii 1.100 nowych spółdzielczych punktów handlowych, ilość zaś towarów sprzedanych ludności wzrośnie w porównaniu z rokiem ubiegłym o 133%.

Budowa kanału Dunaj - Morze Czarne

Na całej trasie budującego się kanału Dunaj-Morze Czarne, pracuje setki najnowszych maszyn produkcji radzieckiej.

Stosując na szeroką skalę metody pracy radzieckich stachanowców budowniczowie kanału osiągnęli w I półroczu podniesienie wydajności pracy o 64%. W okresie tym mechanizacja pracy wzrosła o 286%, a ilość robót ziemnych, wykonywanych przez ekskawatory, zwiększyła się o 126%.

Zalesienie kraju

5-letni plan rozwoju gospodarczego Rumunii przewiduje zalesienie 400.000 ha do końca r. 1955. Ponad 36.000 ha

pasów leśnych utworzonych zostanie w okolicach gdzie powstają elektrownie wodne, na terenach najbardziej pozbawionych wody. W Dobrudży pasy leśne zajmą obszar 100.000 ha.

WĘGRY

Mechanizacja przemysłu budowlanego

Przy wielkich budowlach planu 5-cio letniego murarze pracują już nowymi metodami. Wiele czynności wykonuje maszyna, lub pomaga przy ich wykonaniu. Np. przy budowie Nadunajskiego Kombinatu Hutniczego zaprawę murarską doprowadza maszyna aż do budującej się ściany i nakłada tę zaprawę na szeregi wznoszących się cegieł.

W dalszych latach realizacji planu 5-letniego, istniejącą już liczbę kilkuset maszyn budowlanych powiększy się o wiele dalszych tysięcy, znaczna ich część nadejdzie ze Związku Radzieckiego, pozostałe zaś zostaną wykonane w fabrykach węgierskich na podstawie otrzymanych ze Związku Radzieckiego wzorów. W latach następnych, do 1954 r. przemysł budowlany otrzyma radzieckie ekskavatory, wywrotki ciężarowe, wiele tysięcy taśm transporterowych, prawie 20 tysięcy różnych ręcznych przyrządów poruszanych elektrycznością, wiele tysięcy betoniarek. Ilość istniejących już żurawi zwiększy się o tysiąc, jak również ilość wind do transportu materiału. Ogółem moc maszyn przemysłu budowlanego, wyrażona w koniach mechanicznych, wzrośnie o 700%.

Rozwój spółdzielni produkcyjnych

Szczególne wyniki tegorocznych bogatych zbiorów na Węgrzech nie są jeszcze ostatecznie obliczone. Można jednak być już pewnym, że większość spółdzielni produkcyjnych osiągnęła bardzo dobre wyniki w tegorocznych zbiorach. Na polach spółdzielni produkcyjnych zbiory zbóż były na 1 jitra /0,57 ha/ przeciętnie o 2-3 q większe niż u okolicznych indywidualnie gospodarujących rolników. Przy naogół dobrych przeciętnych wynikach tegorocznych zbiorów osiągnięto również cały szereg wyjątkowych sukcesów. Tak na przykład na polach spółdzielni produkcyjnej "Kossuth" w Palotas uzyskano 26 q pszenicy z 1 jitra na polach spółdzielni produkcyjnej "Miczurin" w okręgu Vas osiągnięto 25 q, a na polach spółdzielni produkcyjnej "Naprzód" w Nagymaros osiągnięto 20 q pszenicy. Na polach spółdzielni produkcyjnej "Tancsics" w Karcagu przypuszczalna wydajność z 1 jitra buraka cukrowego wyniesie 300 q. Również w hodowli bydła spółdzielnie produkcyjne osiągnęły doskonałe wyniki. Tak na przykład w spółdzielni produkcyjnej "Lenin" w Sarkadu i "H. Kovacs" w Ullo przeciętny udój od jednej krowy wyniósł w bieżącym roku 5.000 ltr., a w spółdzielni produkcyjnej "Tancsics" w Karcagu, strzyża u poszczególnych owiec dała 7.5 kg.

W związku z tymi wysokimi osiągnięciami wzrosły także dochody spółdzielni produkcyjnej i ich członków. Obliczenia wykazały, że w bieżącym roku liczba t.zw. "milionowych" spółdzielni daleko przekroczyła cyfrę 100. Jedną z największych spółdzielni produkcyjnych na Węgrzech "Czerwona Gwiazda" w Turkevie oblicza swój dochód tegoroczny na przeszło 10 mln forintów. Członkowie poszczególnych spółdzielni produkcyjnych dobrze wiedzą o tym, że osiągnięte wyniki zawdzięczają przede wszystkim partii i rządowi. Dlatego też, świecąc one przykładem w wykonywaniu swoich obowiązków względem państwa. Tak na przykład spółdzielnia produkcyjna "Kossuth" w Nagyborzsony wykonała swój obowiązek odsprzedaży zboża państwu w 1228%, "Kossuth" w Nagybogát w 1046%, a "Petofi" w Balmaujvaros w 900%. Naturalnie nie wszystkie spółdzielnie produkcyjne osiągnęły tak znaczne sukcesy. Przede wszystkim tam, gdzie pola nie zostały scalone i członkowie tych spółdzielni byli zmuszeni pracować na kilkuset parcelach, zbiory były odpowiednio niższe. Dlatego też rząd wydał przed niedawnym czasem zarządzenie, które umożliwi scalenie pól w tych okręgach, w których przynajmniej 70% rolników wstąpiło do spółdzielni produkcyjnych. Oprócz tego przeprowadza się ponad 700 powiatach częściowe scalenie pól. Po dokonaniu tego będzie można poważną część pól spółdzielni produkcyjnych uprawiać przy pomocy wielkich maszyn rolniczych. W ten sposób odpadnie jedna z największych przeszkód w rozwoju spółdzielni produkcyjnych. Wyniki zbiorów osiągnięte w poszczególnych spółdzielniach znacznie przewyższają zbiory u indywidualnie gospodarujących rolników. Wysokie dochody pieniężne i w naturze spółdzielców zwróciły uwagę indywidualnie gospodarujących rolników i dodały im ochoty do wstępowania w szeregi członków spółdzielni. Wszędzie powstają grupy spółdzielczo-produkcyjne, a pracujący rolnicy masowo wstępują do istniejących już spółdzielni. Np. w okręgu piesztskim w pierwszych trzech tygodniach sierpnia zapisało się 3.000 rodzin. W ciągu jednego dnia w okręgu Nyirbator wstąpiło do spółdzielni 142, a w okręgu Csenger 134 rodzin.

Nowa linia kolejowa

W ostatnich dniach została uruchomiona na Węgrzech linia kolejowa Bodajk - Balinka, gdzie powstaje nowa budowla planu pięcioletniego - kopalnia wzorcowa, która będzie jedną z najnowocześniejszych urządzonych kopalń w środkowej Europie. Linia kolejowa obniży koszty transportu materiałów budowlanych, a następnie będzie służyć dla transportu wydobywanego węgla. Przy budowie tej linii wielką pomocą służyły maszyny radzieckie.

Europejskie kraje kapitalistyczne

Europejska Komisja Gospodarcza o sytuacji Europy

Europejska Komisja Gospodarcza omawia w sprawozdaniu z dnia 27 sierpnia sytuację gospodarczą Europy. W szczególności podkreśla ona istnienie tendencji inflacyjnych w europejskich krajach kapitalistycznych.

Wzrost produkcji zbrojeniowej przedstawiony jest w tym sprawozdaniu, jako "ogólne podniesienie się poziomu produkcji", a obciążenie mas pracujących kosztami zbrojeń tylko jako "ustawiczny wzrost cen sprzedaży".

Powszechnie spadły zakupy ludności. Sprawozdanie zmniejszone jest przyznać, że to ograniczenie wydatków konsumentów spowodowane zostało spadkiem realnych zarobków.

Jak stwierdza komunikat, handel między Europą Wschodnią a Zachodnią jest bardzo słaby. Komisja zauważyła jednak nieznaczny wartościowy wzrost eksportu z Europy Wschodniej. Jak jednakże wynika z dalszych wywodów, dotyczy to tylko Jugosławii, do którego to kraju wzmocnił się eksport Europy Zachodniej, nie odnosi się natomiast do handlu ze Związkiem Radzieckim i krajami demokracji ludowych, który na rozkaz Stanów Zjednoczonych jest nadal zahamowany. Jugosławia otrzymuje towary, umożliwiające przekształcenie jej w bazę dla agresji przeciw demokracjom ludowym. Dostawy z zachodu dla Tito obejmują w pierwszym rzędzie wyposażenie maszynowe dla przemysłu zbrojeniowego oraz do budowy strategicznych linii komunikacyjnych. Natomiast jedną z najważniejszych pozycji wywozowych reżimu Tita jest bauksyt dla wzrastającej we wszystkich krajach zachodnich produkcji aluminium.

Sprawozdanie stwierdza dalej wzrost eksportu radzieckiego /głównie zboża, jak również skór i skór/ przede wszystkim do Wielkiej Brytanii i Włoch. Wielka Brytania nie zważa przy tym na rozkazy amerykańskie, ponieważ towary importowane ze Związku Radzieckiego miały dla niej znaczenie pierwszej wagi.

Obroty towarowe między Stanami Zjednoczonymi a Europą Zachodnią zwiększyły się w obu kierunkach. Jednak deficyt handlu zagranicznego ze Stanami Zjednoczonymi dziesięciu najważniejszych państw europejskich wzrósł z \$ 315 mln. w IV kwartale roku 1950 do \$ 944 mln. w I-szym kwartale roku 1951. Tu można wyraźnie stwierdzić, "Sukces" amerykańskiej polityki gospodarczej. Kraje zachodnio-europejskie zmuszone są importować coraz więcej amerykańskich towarów. Europejski eksport przymusowy materiałów strategicznych

do Stanów Zjednoczonych nie mógł nawet w przybliżeniu przynieść pożądanego wyrównania, ponieważ wywozowi produkcji pokojowej stają w dalszym ciągu na przeszkodzie wysokie cła amerykańskie. Sprawozdanie podkreśla szczególne osiągnięcie przez Niemcy Zachodnie znacznych korzyści ze zmiennej sytuacji na rynku światowym. Dotychczasowi główni dostawcy /Stany Zjednoczone, Wielka Brytania i inne/ są do tego stopnia zaabsorbowani zbrojeniami, że Niemcy Zachodnie mogły się wcisnąć w powstałe tą drogą luki. Zagadnienie niemieckiej konkurencji stanie się palącym z chwilą zmniejszenia się popytu na rynkach światowych.

Nacisk Stanów Zjednoczonych na kraje zmarshallizowane

W Paryżu została opublikowana deklaracja opracowana na sesji Rady tzw. "Europejskiej Organizacji Współpracy Gospodarczej" w skład której wchodzi przedstawiciele 18 krajów marshallowskich.

Z całej deklaracji wynika jasno, że celem tej organizacji jest wzmoczenie wyścigu zbrojeń w Europie Zachodniej w interesie imperialistów amerykańskich. W punkcie drugim pierwszego rozdziału deklaracja stwierdza, że 18 krajów zachodnio-europejskich uznało, iż "celem ich polityki powinno być zwiększenie ogólnej produkcji w Zachodniej Europie w ciągu najbliższych 5-ciu lat o 25%". podkreśla się przy tym, że zwiększenie produkcji ma na celu przede wszystkim podniesienie "zdolności obronnych", czyli poprostu wzmoczenie wyścigu zbrojeń w Europie Zachodniej. Ciężar zwiększenia produkcji wojennej "Europejska Organizacja Współpracy Gospodarczej" proponuje całkowicie złożyć na barki mas pracujących.

W rozdziale trzecim deklaracja stwierdza, że "najbardziej zasadniczym elementem we wzroście produkcji powinno być zwiększenie wydajności pracy".

Deklaracja żąda "ustalenia wysokiego poziomu wydajności pracy zarówno na skutek wysiłków robotników, jak i administracji", a dopiero na drugim miejscu stawia zagadnienie modernizacji urządzeń i ulepszenia metod produkcyjnych.

Autorzy deklaracji nalegają na "zwiększenie produkcji za pomocą pełnego wykorzystania zasobów ludzkich i materialnych", co w praktyce oznaczać będzie spotęgowanie eksploatacji robotników.

Deklaracja nie jest w stanie ukryć ciężkich warunków w jakich się znajdują kraje Europy Zachodniej. Przyznaje ona, że w wielu krajach Zachodniej Europy, a szczególnie w Niemczech Zachodnich i Włoszech jest olbrzymia liczba bezrobotnych, co "jest wynikiem wielkich ilości zwolnień z pracy".

Autorzy deklaracji przyznają istnienie okropnych warunków mieszkaniowych w Zachodniej Europie. "W dziedzinie budownictwa mieszkaniowego - mówi w tym miejscu wspomniany

dokument - wytworzyła się wyjątkowo poważna, a w niektórych rejonach nawet krytyczna sytuacja".

W ten sposób, zamiast szukać sposobu dla wycofania narodów z nędzy, wywołanej Planem Marshalla, przywódcy "Europejskiej Organizacji Współpracy Gospodarczej" żądają nowych wysiłków mas pracujących, celem wzmocnienia wysiłku zbrojeń, co ostatecznie jeszcze bardziej pogorszy sytuację.

W kołach dziennikarskich Paryża podkreślają, że militarny charakter ostatniej sesji Rady wspomnianej organizacji, podkreślony został jeszcze przez fakt, że została ona zwołana w przeddzień obrad Rady Paktu Północno-Atlantyckiego w Ottawie i Rzymie.

A U S T R I A

Problemy handlu zagranicznego

Import osiągnął w lipcu br. 969 mln.s., a eksport 912 mln.s. Bilans handlowy za pierwsze siedem miesięcy br. wykazuje nadwyżkę importu w wysokości 1055 mln.s. Import marshallowski wyniósł w lipcu 286 mln s., a w okresie styczeń - czerwiec 1724 mln s. W ten sposób globalna wartość towarów importowanych przewyższa eksport o 2,78 mld.s. czyli miesięcznie prawie o 400 mln s. W związku z tym minister handlu zamieścił w "Neue Wiener Tageszeitung" artykuł, wskazujący szczególnie na niebezpieczną przepaść między cenami importu a eksportu. W ciągu jednego roku zwyżka cen towarów importowanych wyniosła przeciętnie 54%, podczas gdy wzrost cen towarów eksportowych wyniósł jedynie 37%. W artykule tym minister domaga się ograniczenia importu, dalszego uproszczenia systemu licencyjnego, pozyskanie nowych rynków zbytu oraz dokładnej kalkulacji stawek frachtowych przy imporcie surowców.

Na marginesie należy zaznaczyć, że w najbliższych miesiącach austriacki import węgla z obszaru Ruhry zostanie dotkliwie zmniejszony tak, że zaopatrzenie w opał urosło do rangi centralnego problemu polityki handlowej.

B E L G I A

Gospodarka w służbie produkcji zbrojeniowej

Gospodarka zbrojeniowa stała się centralnym punktem wszystkich dążeń gospodarczych rządu belgijskiego, stojącego na usługach Stanów Zjednoczonych. Ofiarami tej polityki gospodarczej są przede wszystkim masy pracujące, których stopa życiowa jest stale obniżana nowymi ciężarami. Należy zaznaczyć ponadto, że koniunktura gospodarcza rozciąga się jedynie na ciężki przemysł zbrojeniowy i inne gałę-

zie przemysłu, pracujące dla celów wojennych.

Sytuacja gospodarki pokojowej jest bardzo niepomysłna. Szczególnie niepokojące są stosunki panujące w przemyśle włókienniczym. Coraz więcej zakładów musi zaprzestać produkcji i zwalniać robotników. Podobnie jest w przemyśle skórzanym, obuwanym i szklanym. Mimo wielkich zbrojeń liczebna bezrobotnych w Belgii wynosi 215.000 osób. Nienormalny rozwój przemysłu zbrojeniowego powoduje z kolei brak fachowców. Zaradzić ma temu sprowadzenie robotników włoskich.

Coraz trudniej będzie dostarczyć wystarczających ilości rudy do wytopu. Palącym problemem staje się również brak złomu. Zapasy węgla skurczyły się do tego stopnia, że mogą wystarczyć tylko na 2,5 dnia roboczego.

Dzienna produkcja 115.000 ton węgla powinna być przy pomocy wszelkich środków utrzymana, inaczej bowiem odbiłoby się to niekorzystnie na poziomie produkcji zbrojeniowej. Mimo jednak wszelkich wysiłków oraz zaangażowania licznych robotników włoskich, przeciętna produkcja dzienna w sierpniu nie mogła przekroczyć 92.400 ton.

USA dostarcza zepsute zboże

Jak podaje pismo "Aussenhandelsnachrichten" rząd belgijski zakupił w USA za 2,3 mld franków belgijskich 400.000 t pszenicy, która po dostarczeniu okazała się, podobnie jak i przy dostawach amerykańskich dla Jugosławii, zupełnie niezdatna do użytku. W rezultacie znalazła ona zastosowanie jedynie jako pasza. Ludność belgijska jest bardzo poruszona tymi amerykańskimi praktykami handlowymi, Belgia bowiem nie jest w stanie płacić tak wysokich cen za zepsute zboże. Znowu podniosły się głosy, że jeśli tak ma wyglądać "pomoc" amerykańska, lepiej byłoby z niej zrezygnować.

D A N I A

Spodziewane zmniejszenie importu

Rząd duński przypuszcza, że import w drugim półroczu 1951 roku ulegnie zmniejszeniu, zarówno pod względem wartości /spadek cen importowych/ jak i wielkości. Wobec rozwoju cen światowych, przewiduje się zaprzestania gromadzenia zapasów co wpłynie na zmniejszenie się importu duńskiego.

Kryzys finansowy

W Danii wysuwa się ogólną psychozę inflacyjną. Ceny wzrastają na skutek poważnego powiększenia się ilości pieniądza obiegowego oraz zachodzące w związku z tym paniki na rynku. Należy liczyć się z tym, że inflacja wzrastać będzie nadal, ponieważ nie przewiduje się jakiegokolwiek

wzrostu produkcji rolniczej, czy przemysłowej. Ministerstwo Finansów chce rozwiązać problem walutowy przez obniżenie dochodów świata pracy. W ten sposób ma być usunięta dysproporcja między produkcją a poziomem płac, powstała na skutek przeznaczenia wielkiej części produkcji dla celów zbrojeniowych.

Wszystkie dotychczas stosowane środki stabilizacyjne jak np. znaczne podniesienie podatków, wprowadzenie przymusowego oszczędzania oraz dwukrotne podniesienie stopy dyskontowej, nie przyniosły żadnych wyników.

Kryzys zaostrza struktura handlu zagranicznego. Import składa się w 80% z bardzo drogich surowców, eksport natomiast w ponad 2/3 z płodów rolnych, których ceny są stosunkowo niskie. Na skutek drogiego importu i taniego eksportu duński bilans płatniczy wykazał bierne saldo w wysokości 1,5 mld duńskich koron. Dania chce zaradzić tej sytuacji przez zmniejszenie importu o 10% i podniesienie eksportu o te same 10%. Ta polityka handlowa napotyka jednak na duże trudności ponieważ znaczna część eksportu duńskich artykułów spożywczych /bekony, masło, jajka/ opierająca się na długoterminowej umowie o cenach z Wielką Brytanią związana jest niskimi cenami. Zwiększenie eksportu jest nieosiągalne.

F R A N C J A

Struktura geograficzna handlu zagranicznego w I półroczu 1951 roku

Struktura geograficzna handlu Francji z państwami obcymi w I połowie 1951 roku przedstawiała się następująco /w mld f.fr./:

	<u>I m p o r t</u>	<u>E k s p o r t</u>
Ogółem	602,1	488,6
w tym:		
Wielka Brytania	26,3	75,1
Stany Zjednoczone	82,7	45,9
Belgia	32,6	46,6
Szwajcaria	14,7	44,4
Niemcy Zachodnie	40,2	38,3
Holandia	12,2	23,0
Włochy	21,1	20,6
Szwecja	14,6	16,4
Brazylia	10,6	15,9
Argentyna	20,5	13,7
Egipt	14,5	12,3
Dania	5,8	10,3
Syria-Liban	3,7	7,7

Handel Francji z jej ważniejszymi koloniami w ciągu półroczna 1951 kształtował się następująco /w mlrd.f.fr./:

	<u>I m p o r t</u>	<u>E k s p o r t</u>
Ogółem	166,2	249.0
w tym:		
Algier	48.5	76.2
Marokko	19,7	38.6
Francuska Afryka Zachodnia	35.0	36,0
Tunis	10.6	22,4
Madagarskar	11,00	13,6
Francuska Afryka Równikowa	7,0	7.5

Handel zagraniczny w sierpniu 1951 r.

Ogólny import francuski w sierpniu 1951 wyniósł /cyfry w mlrd f.fr./ 128,8 w porównaniu do 141.9 w lipcu b.r. a eksport odpowiednio = 111,2 i 116.5.

Obroty francuskiego handlu zagranicznego w sierpniu b.r. obniżyły się i wynosiły 240,0 w porównaniu z 258.4 w ub.m. Obniżka ta została wywołana głównie zmniejszeniem wartości eksportu francuskiego z poza imperium.

Import z poza imperium wynosił 104,4 w sierpniu w porównaniu do 116,1 w lipcu, a eksport w tym okresie = 66,7 i 74,4.

Import Francji z kolonii w sierpniu 1951 r. osiągnął sumę 24.4, a eksport do kolonii = 44,5.

Deficyt bilansu handlowego Francji w sierpniu wyniósł 17,6, przy czym saldo ujemne bilansu handlowego z krajami obcymi wynosiło 37.7, podczas gdy saldo dodatnie w handlu z koloniami wyniosło = 20.1.

Sytuacja gospodarcza

Militaryzacja gospodarki francuskiej stale pogarsza stosunki gospodarcze. Przedsiębiorstwa przemysłowe, pracujące na potrzeby cywilne odczuwają w coraz większym stopniu kryzys, spowodowany ciężką sytuacją finansową, powstałą wskutek wzrastających norm podatkowych i braku kredytów oraz na skutek braku surowców i ograniczonego zbytu produktów gotowych.

Wskaźnik produkcji przemysłowej osiągnął w lipcu jedynie 132 w porównaniu do 143 w czerwcu. Bankructwa i sądowe likwidacje przedsiębiorstw osiągnęły w roku bieżącym niebywałą cyfrę. Inflacja, wywołana przez wzrastające zbrojenia, obciąża przede wszystkim francuskie masy pracujące, których wynagrodzenia wciąż tracą na wartości wobec ciągłej wyższości cen. W najbliższym czasie dojdzie znowu do dalszej podwyżki cen artykułów pierwszej potrzeby. Pierwszym krokiem

do zapowiedzianej : zwyżki cen było podniesienie cen pszenicy na rok 1951/52 o 10.000 franków na 1 tonie, czyli o 39%, do sumy 36.000 franków. Ceny innych zbóż zostaną również podwyższone. Dalsza zwyżka cen obejmie takie artykuły jak węgiel, prąd elektryczny, żelazo i stal. Niedawno ceny żelaza i stali zostały podwyższone o 15% w związku ze zwyżką cen węgla i koksu i ogólnym wzrostem kosztów produkcji. Zwyżka ta nie zaspokoila jednak producentów.

Militaryzacja gospodarki francuskiej przejawia się również w cyfrach budżetu francuskiego, który w przyszłym roku będzie zamykał się sumą 3.780 mlrd franków w porównaniu z 2.870 mlrd w roku bieżącym oraz ujemnym saldem 1.080 mlrd franków w porównaniu do ujemnego salda w roku bieżącym w wysokości 640 mlrd franków.

Zbiory są w bieżącym roku o wiele gorsze niż w roku ubiegłym. Tegoroczne zbiory pszenicy dadzą w przybliżeniu, wg przypuszczeń francuskiego ministerstwa rolnictwa, około 69,61 mln q to jest o 10% mniej niż w roku ubiegłym. Wpłynęło na to zmniejszenie się powierzchni zasiewów oraz zmniejszenie urodzajów. Również i zbiory ryżu będą mniejsze niż w ubiegłym roku. Zbiory wczesnych ziemniaków dadzą przypuszczalnie około 5,46 mln q w porównaniu do 6,33 mln w roku ubiegłym, zbiory zaś późnych ziemniaków 120 mln q /poprzednio - 130 mln q/. Produkcja wina prawdopodobnie 53,18 mln hl w porównaniu do 65,13 mln hl w roku 1950. Zmniejszona produkcja eksportowych towarów przemysłowych i zmniejszona produkcja rolnicza spowoduje obniżenie zdolności wywozowej, a tym samym wpłynie ujemnie na saldo bilansu handlu zagranicznego. Pierwszym krokiem do zmniejszenia eksportu produktów rolniczych jest zakaz wywozu żywego bydła i mięsa.

G R E C J A

Wielki deficyt budżetowy

Minister Finansów podał do wiadomości, że tegoroczny deficyt budżetowy wyniósł 1580 mlrd drachm /w roku ubiegłym tylko 637 mlrd drachm/. Powstał on na skutek wielkich wydatków zbrojeniowych, które wynoszą obecnie 3172 mlrd. drachm.

W roku finansowym 1951/52 37% ogólnych wydatków państwowych monarcho-faszystowskiego rządu greckiego zostanie zużyte na zbrojenia.

Eksport kapitałów amerykańskich dla rozbudowy przemysłu wojennego.

Misja marshallowska w Grecji zamierza inwestować

drogą pożyczki \$ 18 mln w budowę wielkiej fabryki azotowej, oraz rozbudowę przemysłu górniczego i maszynowego. Oprócz tego czynione będą poszukiwania ropy naftowej i podwyższona również zostanie produkcja złota.

H O L A N D I A

"Co dał plan Marshalla masom pracującym"

Gazeta "De Waarheid" opublikowała artykuł pod tytułem "Co dał plan Marshalla masom pracującym Holandii".

"Zgodnie z komunikatem centralnego biura statystycznego - pisze gazeta - zapotrzebowanie na produkty żywnościowe w II kwartale 1951 r. w porównaniu z tym samym okresem 1948 roku zmniejszyło się o 10%, a zapotrzebowanie na inne towary o 13%. Należy przy tym podkreślić, że te oficjalne dane rządu holenderskiego przedstawiają jedynie przeciętną cyfrę a klasy posiadające zupełnie nie ograniczyły swoich potrzeb. Społeczno-gospodarcza rada holenderska - kontynuuje gazeta - podała ostatnie dane odnośnie do podziału dochodu narodowego. Z danych tych wynika, że coraz mniejsza część dochodu narodowego idzie na płace robocze i na świadczenia socjalne. W procentach przedstawia się to następująco: w 1947 r. - 51,4%, w 1948 r. - 50,3%, a w r. 1950 - 47,8%. Ale i te cyfry nie dają w pełni właściwego obrazu, rzeczy jak np. dyrektorskie wynagrodzenie w spółkach akcyjnych, pensje ministrów i innych wysoko postawionych osobistości, których zarobki podciąga się również pod miano "płac". Jest rzeczą oczywistą, że część dochodu narodowego, przypadająca w udziale masom pracującym, uległa znacznemu zmniejszeniu.

W każdym razie, na planie Marshalla wygrały jedynie monopole "Royal Dutch Shell", "Philipps", "Unilever" i "Akku". Ich ogólne czyste zyski wyniosły w 1948 r. 486,7 mln guldenów, w 1949 - 612,8 mln guldenów, w 1950 - 790,3/^{mln} guldenów. Innymi słowy, w okresie trwania planu Marshalla konsumpcja ludności holenderskiej spadła przeciętnie o 13%. W tym samym czasie czysty dochód wielkich monopolii zwiększył się o 60%, a dochody innych wielkich przedsiębiorstw wzrosły w podobny stopniu.

J U G O S Ł A W I A

Parodia gospodarki planowej

Jak donosi agencja Tanjug rząd titowski powziął szereg uchwał, mających na celu reorganizację dotychczasowego systemu gospodarczego Jugosławii. Uchwały te mają wejść w życie w dniu 1 stycznia przyszłego roku.

Zgodnie z tym nowym systemem t.zw. gospodarki planowej ma nastąpić całkowita jej decentralizacja, rząd zaś jedynie ma ograniczyć się do nakreślenia zasad jakichś mglistych "proporcji" zarówno w zakresie produkcji jak i rozdziału towarów. W ramach tych "proporcji", każde przedsiębiorstwo będzie mogło dowolnie decydować o jakości i ilości produkowanych artykułów, stwarzając tym samym parodię planowej gospodarki.

Cena towarów będzie określana przez "sytuację rynkową" t.zn. mówiąc innymi słowy, przez grę podaży i popytu. Demagogicznie się zapewnia, że państwo ma wpływać na ceny jedynie w wypadku ich niekorzystnego wpływu na stopę życiową ludności. Znając warunki życia ludności w dzisiejszej Jugosławii możemy odrazu zdać sobie sprawę, że każda taka akcja rządu sprowadzać się będzie w praktyce do jeszcze większej eksploatacji mas pracujących.

Agencja Tanjug zaznacza, że budżet państwowy nie będzie obejmował budżetu poszczególnych republik jugosłowiańskich oraz nie będzie miał żadnego wpływu na regulowanie tych budżetów. Uposażenie urzędnicze i płace robotnicze będą zależały od tej pory od dochodów przedsiębiorstw.

Złote interesy kapitalistów zagranicznych

Titowski reżim faszystowski zobowiązał się zapłacić wszystkie długi, które były rząd królewski zaciągnął zagranicą. Oprócz tego klika titowska zapłaci pełne odszkodowanie kapitalistom francuskim za przedsiębiorstwa, które w r. 1940 - po zajęciu Jugosławii przez hitlerowców - sprzedali koncernom niemieckim. W ten sposób kapitaliści francuscy otrzymają podwójną zapłatę za te przedsiębiorstwa. W zamian za to udzielą oni titowcom pożyczki w wysokości 5 mld franków na zakup materiałów wojennych we Francji.

N I E M C Y Z A C H O D N I E

Handel zagraniczny w sierpniu 1951 r.

Import Niemiec Zachodnich w sierpniu 1951 r. wyniósł /wszystkie cyfry w milionach dolarów/ 287 wobec 255 w lipcu b.r., a eksport 318 wobec 284. W ciągu 8 miesięcy bieżącego roku Niemcy Zachodnie miały ujemny bilans handlowy w wysokości \$ 30 mln; import w tym okresie wyniósł 2.218, a eksport 2.188.

Handel z ZSRR i krajami demokracji ludowej

Pismo "Aussenhandelsunshrichten"/Berlin NRD/ przytacza następujące dane odnośnie handlu Niemiec Zachodnich z kra-

jami obozu pokoju.

	I m p o r t			E k s p o r t		
	1938	1950	1951	1938	1950	1951 ^{x/}
ZSRR	142.6	1,0	1,0	118,1	0.1	0.1
Polska	95.6	57,9	25,0	102,7	66.3	43.7
Albania	0.0	0,0	0.0	0.7	0.01	0.0
Bułgaria	84,3	56,6	2,1	56.4	16,6	2.1
Czechosłowacja	129,7	100,3	12,8	135,7	76.0	48.0
Rumunia	140.4	9,6	0.5	148,9	22.0	9.2
Węgry	110,0	101,6	34,2	110,0	132,0	33.4

Spodziewany poważny deficyt handlu zagranicznego

Deficyt zachodnio-niemieckiego handlu zagranicznego w roku gospodarczym 1951/52 będzie wynosił równo 2 mld m.n. Memoriał ministerstwa gospodarki w Bonn określa przypuszczenie, jakoby bilans handlu zagranicznego mógłby być wyrównany drogą zwiększenia eksportu - jako "nierealne".

Wielki wzrost importu materiałów strategicznych

Od chwili rozpoczęcia amerykańskiej agresji w Korei znacznie wzrosł import materiałów strategicznych do Niemiec Zachodnich. Poniższa tabela uwidacznia w jakim stopniu kraj ten staje się arsenałem amerykańskiego przemysłu zbrojeniowego w ramach amerykańskich przygotowań wojennych.

Zachodnio-niemiecki import niektórych wyrobów w tys. ton

I kwart. 1950 r.	I kwart. 1951 r.	Zwyżka wzgl. spadek w %
---------------------	---------------------	----------------------------

Towary strategiczne

ruda cynkowa	-	9.5	
cynk	-	2.5	
ołów	0,2	16.0	+ 7900
ruda niklu	0,3	19,9	+ 6533
ruda ołowiu	0,0	8.2	+ 1950
ruda chromu	3,3	17.8	+ 440
ruda żelazna	296.0	1293.0	+ 339
Bauksyt kryolit	25.0	83.0	+ 95
miedź	13.5	26,3	+ 95
iskrzyk żelazny	111,0	210,0	+ 89
fosfat surowy	95,0	173,0	+ 82
ruda manganu	32,0	53,0	+ 66

^{x/} pierwsze półrocze

tłuszcze techniczne i oleje	41,4	62,0	+	50
cyna	1,2	1,6	+	33
ruda miedzi	247,0	263,0	+	6

Towary dla potrzeb cywilnych

przędza bawełniana	4,6	2,3	-	50
wełna	26,7	23,7	-	18
przędza wełniana	2,8	2,3	-	17
nawozy sztuczne	12,6	11,0	-	13
mączka fosforowa	99,0	98,0	-	1
bawełna	68,6	75,0	+	10

Przymusowy eksport węgla źródłem taniej stali dla zbrojeń amerykańskich

W związku z obowiązkiem wykonania przymusowego eksportu 6,2 mln ton węgla Zachodnie Niemcy muszą importować amerykański węgiel, dostarczając w zamian, w drodze kompensacji, żelazo i stal. Różnica cen między węglem eksportowym a droższym, importowanym węglem amerykańskim, oznacza zatem jednocześnie subwencjonowanie zbrojeń wojennych Stanów Zjednoczonych na koszt ludności zachodnio-niemieckiej. Podczas gdy przemysł dóbr konsumpcyjnych zmuszony jest do zamykania swych zakładów z braku węgla i żelaza, przymusowy eksport węgla jest nadal utrzymywany, zaś wywóz stali nawet powiększony. Eksport stali i żelaza wynosił w czerwcu - \$ 29 mln, a w lipcu \$ 35,5 mln.

Obawa przed utratą rynków wschodnich

Dziennik "Suddeutsche Zeitung". wskazuje, "że do zagadnienia handlu ze Wschodem przykładane są na Zachodzie dwie miary". Różne państwa zachodnio-europejskie nie przestrzegają krępujących zarządzeń przymusowych narzuconych również Niemcom Zachodnim. Dziennik podkreśla znaczenie rynków Wschodu "który nie tylko dobrze płaci i jest źródłem zapasów surowcowych lecz przede wszystkim jest rynkiem przyszłości".

Gazeta podkreśla dalej: "większość krajów wschodnio-europejskich znajduje się na początku lub w trakcie swojego uprzemysłowienia, tak że zapotrzebowanie na maszyny i urządzenia przemysłowe jest bardzo duże. Kto jednak dostarczy ich dzisiaj ten i w przyszłości będzie sprzedawał tam części zamienne i przeprowadzał reperacje, stanowi to więc dobre zabezpieczenie na przyszłość. Podczas, gdy Niemcom Zachodnim potrzebna jest kłapa bezpieczeństwa w postaci handlu ze Wschodem, Wschód znalazł innych pewniejszych niż Niemcy Zachodnie dostawców".

N O R W E G I A

Handel zagraniczny w lipcu

Handel zagraniczny w lipcu wykazał wraz z transakcjami statkami następujące obroty: /w mln koron norw./

	<u>I m p o r t</u>	<u>E k s p o r t</u>
lipiec 1951	444	320
czerwiec 1951	494	321
przeciętnie miesięcznie w 1950	333	222
I-VII 1951	3.021	2.173
I-VII 1950	2.334	1.473

Wartość statków, importowanych w ciągu pierwszych siedmiu miesięcy, wynosi 464.9 mln w porównaniu do 596 mln w tym samym okresie roku ubiegłego. Wartość eksportu statków 228.2 mln odpowiednio do 50,8 mln n.koron.

Bilans handlu zagranicznego zakończył się saldem ujemnym w wysokości 848 mln koron n. /ze statkami 1.085/ w porównaniu do 861 mln /1.047/ w tym samym okresie roku ubiegłego. W porównaniu z rokiem ubiegłym w ciągu pierwszych 7 miesięcy roku 1951 zwiększył się import rud i metali /+ 141,2 mln/ towarów tekstylnych /+ 127,2/ i paliw /+ 117/. Natomiast import paszy, zboża i artykułów zbożowych wyraźnie obniżył się.

Zwiększenie wartości eksportu przypada głównie na papier, wyroby papierowe i klejonkę.

Geograficzny podział handlu zagranicznego Norwegii w/g części świata podaje poniższe zestawienie /w milionach koron norweskich/:

	<u>I m p o r t</u>		<u>E k s p o r t</u>	
	wzrost w porów-		wzrost w porów-	
	I-VII 1951	naniu do I-VII 1950 r.	I-VII 1951	naniu do I-VII 1950 r.
Europa	1.868,8	401,0	1.538,2	463,3
Afryka	131,4	36,1	86,7	25,4
Ameryka Północna	621,1	140,3	235,2	66,7
Ameryka Południowa	134,1	32,4	123,5	52,9
Azja	169,4	51,6	104,0	44,4
Oceania	69,0	25,3	85,1	47,7
Ogółem/bez statków/	3.020,8	686,7	2.172,7	700,1

Wskaźnik cen towarów eksportowych wzrósł z 141 w czerwcu do 149 w lipcu 1949 r. = 100.

Równocześnie nastąpił wzrost cen towarów importowych. ze 138 w czerwcu na 140 w lipcu.

Bilans płatniczy w I półroczu b.r.

W pierwszym półroczu 1951 r. deficyt norweskiego bilansu płatniczego w handlu zamorskim zmniejszył się o 90 mln koron norweskich. To pomyślne zjawisko należy przypisać dużemu rozwojowi przemysłu stoczniowego, który wykonywuje znaczne zamówienia zagraniczne.

Produkcja przemysłowa w I półroczu b.r.

w ciągu

Produkcja przemysłowa/ I półrocza b.r. była o 50% wyższa niż przed wojną. Centralne Biuro Statystyki podało, że przeciętny ogólny wzrost produkcji przemysłu na jednego robotnika wzrósł od r.1948 do r.1949 o 4%, licząc zaś na godzinę pracy o 6%. W związku z tym dziennik "Friheten" stwierdził, że przedsiębiorcy dłuższy czas oszukiwali robotników obietnicą zwiększenia zarobków po podniesieniu przez nich wydajności pracy, obecnie jednak nie myślą o wykonaniu swych zobowiązań.

P O R T U G A L I A

Handel zagraniczny w I półroczu 1951 r.

Obroty handlu zagranicznego Portugalii w I półroczu 1951 r. charakteryzują się zmniejszeniem przywozu produktów rolnych, co Portugalia zawdzięcza dobrym urodzajom w 1950 roku. W ciągu pierwszych 6 miesięcy ubiegłego roku przywóz produktów rolnych osiągnął 684.000.000 escudo, podczas gdy w analogicznym okresie bieżącego roku tylko 265.000.000 escudo.

Wartość przywozu innych towarów, naogół zwiększyła się w I półroczu 1951 w stosunku do I i II półrocza ubiegłego roku, co wykazuje poniższe zestawienie /w mln escudo/:

	Cały import	Import bez produktów rolnych
I półrocze 1950	4.023	3.339
II półrocze 1950	3.841	3.403
I półrocze 1951	4.336	4.070

Światowa wyższa cen miała dodatni wpływ na kształtowanie się portugalskich cen eksportowych, temu też należy przypisać wzrost wartości eksportu w I półroczu bieżącego roku, a co za tym idzie pewną redukcję ujemnego salda bi-

lansu handlowego jak to wykazuje poniższe zestawienie obrotów handlowych Portugalii.

	I półrocze			
	Import		Eksport	
	1950	1951	1950	1951
	/w milionach escudo/			
Kolonie portugalskie	725	515	607	859
Wielka Brytania	665	665	360	725
U.S.A.	675	602	236	448
Francja	183	260	96	155
Niemcy Zachodnie	108	234	30	135
Belgia-Luksemburg	393	407	97	122
Holandia	138	123	41	90
Włochy	33	69	53	87
Inne kraje	1.103	1.461	541	810
Łącznie:	4.023	4.336	2.061	3.458

Jak widać z powyższej tabeli, ujemne saldo bilansu handlowego Portugalii zmniejszyło się dzięki wyższym cenom eksportowym z 1.962.000.000 escudo w pierwszym półroczu 1950 do 878.000.000 w pierwszej połowie 1951 r.

S Z W A J C A R I A

Zła sytuacji kolejnictwa

Koleje szwajcarskie osiągnęły w r.1950 zysk w wysokości 1,67 mln fr.szw.; zużyty on został na pokrycie manka z roku ubiegłego. Rada nadzorcza kolei szwajcarskich uważa, że następne lata nie przyniosą pomyślnych wyników. Dotychczasowe odpisy amortyzacyjne są niewystarczające, nawet na utrzymanie obecnie stanu posiadania. Poza tym nie ma środków na konieczną modernizację. Rada nadzorcza skarżyła się również na zniesienie dotychczasowych przepisów transportu samochodowego co spowodowało, że obecnie "był kto" może podejmować się transportu ze szkodą dla kolei.

Rada nadzorcza zaprotestowała przeciw wzrostowi konkurencji samochodowej dającej się zauważyć również i w komunikacji międzynarodowej. W sezonie turystycznym Szwajcaria jest przepełniona zagranicznymi samochodami osobowymi.

S Z W E C J A

Brak kapitałów i spadek produkcji

Bank goteborski stwierdza w swym komunikacie lipcowym, że należy się liczyć w Szwecji ze spadkiem koniunktury. Przeciążenie gospodarki doprowadziło do dotkliwego zmniejszenia

szenia kapitałów a wysokie ceny - do sprzeciwu konsumentów co w konsekwencji spowodowało zmniejszenie produkcji poszczególnych gałęzi przemysłu.

Jednocześnie importerzy wstrzymywali się z zakupami zagranicą wobec zniżkowej tendencji cen surowców. Bank sądzi, że z tego powodu w następnych miesiącach zmaleje import szwedzki, co odbije się dodatnio na sytuacji dewizowej.

T U R C J A

Targi w Izmirze

W Międzynarodowych Targach w Izmirze /20.VIII.-20.IX./ wzięły udział Czechosłowacja, Węgry, Niemcy Zachodnie, Anglia, Stany Zjednoczone, Holandia, Jugosławia, Belgia i Szwecja.

W I E L K A B R Y T A N I A

Handel zagraniczny w sierpniu 1951 r.

Zgodnie z tymczasowymi danymi, opublikowanymi przez ministerstwo handlu, import Wielkiej Brytanii w sierpniu 1951 roku, w porównaniu z przeciętnym importem za 2 ostatnie miesiące, powiększył się o 3% i wyniósł /w mln funtów szterlingów/ 368,2; eksport powiększył się w tym samym okresie o 1% i wyniósł 226,1. W ciągu 8 miesięcy bieżącego roku eksport brytyjski pod względem wartości podniósł się o 17% w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku, import natomiast o 41%. Ujemne saldo brytyjskiego bilansu handlowego w sierpniu wzrosło i wyniosło /w mln.f.szt./ 128,4 wobec 18,2 w sierpniu 1950 i 127,1 w lipcu roku bieżącego. W ciągu 8 miesięcy bieżącego roku deficyt bilansu handlowego Wielkiej Brytanii podniósł się do 807,7 mln f.szt. wobec 277 mln f.sz. w analogicznym okresie 1950 r. Wskaźnik cen importowych w sierpniu spadł o 4 punkty do 138 /1950 = 100%. W tym samym czasie wskaźnik cen eksportowych podniósł się o 2 punkty do 124. Spadek o 10 punktów wskaźnika cen importowych surowców został częściowo skompensowany przez wzrost cen importowych produktów gotowych.

"Wielka Brytania potrzebuje handlu między Wschodem a Zachodem".

W miejscowości Truro w Kornwalii odbyły się w połowie sierpnia Targi Przemysłowe. Na bankiecie inauguracyjnym zabrał głos brytyjski minister handlu Sir Hartley Shawcross. W przemówieniu swych Shawcross podkreślił między innymi

bardzo wielką rolę jaką odgrywa dla Wielkiej Brytanii utrzymanie handlu między Wschodem a Zachodem. Należy zauważyć, że wystąpienie Shawcross'a odnośnie do utrzymania handlu między Wschodem i Zachodem w interesie Wielkiej Brytanii ma miejsce w okresie ostrych sprzeciwów ze strony Stanów Zjednoczonych. Część przemówienia brytyjskiego ministra handlu, poświęcona właśnie temu zagadnieniu, została przez niego samego potraktowana jako bardzo ważna z punktu widzenia politycznego. Nawet brytyjski oficjalny organ "Board of Trade Journal" umieścił streszczenie tej wypowiedzi pod tytułem "Wielka Brytania potrzebuje handlu między Wschodem a Zachodem". Shawcross powiedział między innymi: istnienie handlu między Wschodem a Zachodem zostało wyraźnie uznane przez plan Marshalla. Przekładając Kongresowi plan Marshalla w grudniu 1947 r. Truman powiedział:

"zarówno oświadczenie 16 narodów jak i program, który dopiero co został przedłożony Kongresowi opiera się na tym, że po kilku latach przywrócona zostanie normalna wymiana towarowa między Europą Wschodnią a Zachodnią".

Mimo tego, Wielka Brytania, ze względu na swoje uczestnictwo w Pakcie Atlantycznym wprowadziła z początkiem 1949 roku restrykcje eksportowe w handlu między Wschodem a Zachodem i nałożyła embargo na 250 artykułów. Shawcross wskazał dalej na wątpliwości związane z definicją terminu "materiały strategiczne". Kauczuk mógłby być np. zastosowany do wielu celów zarówno cywilnych, jak i wojskowych. Amerykanie zapytywali wielokrotnie dlaczego rząd brytyjski nie zabrania tego rodzaju eksportu.

Jest rzeczą jasną, że taki zakaz nie mógł nastąpić, gdyż pociągnąłby w konsekwencji zakłócenia w gospodarce brytyjskiej. W roku 1950 Wielka Brytania importowała ze Związku Radzieckiego i krajów demokracji ludowej następujące towary: 690.000 ton zboża /żyto, jęczmień, owies/ to jest ponad 1/3 całego importu, przy czym radzieckie zboża państwne pokryły co najmniej 1/4 ogólnego zapotrzebowania; 220.000 standardów miękkiego drzewa, to jest około 1/4 importu tego artykułu, przeznaczonego nie tylko do budowy domów, ale i dla przemysłu i na eksport. Ponadto dostawy wyżej wymienionych krajów pokrywały 10% zapotrzebowania brytyjskiego na słońinę, kopalniaki, chemikalia, oleje, tłuszcze i szereg innych towarów.

W zamian za to Wielka Brytania eksportowała kauczuk, wełnę, herbatę, jute, oraz w ograniczonym stopniu maszyny.

Za zakończenie Shawcross wskazał raz jeszcze na wielkie znaczenie handlu między Wschodem a Zachodem dla Wielkiej Brytanii. Zaznaczył on, że towary, które Wielka Brytania otrzymywała od wyżej wymienionych krajów odpowiadały pod względem wartości eksportowi brytyjskiemu do tych krajów.

Jak z tego widać rząd zdał sobie jasno sprawę, że zerwanie wszystkich stosunków handlowych z ZSRR i innymi krajami obozu pokoju będzie dla Anglii równie niekorzystne jak i dla państw demokratycznych. Z tego względu Wielka

Brytania nie chce wziąć udziału w blokadzie gospodarczej Związku Radzieckiego.

Dotychczasowe rokowania Wielkiej Brytanii ze Związkiem Radzieckim przewidują zakup budulca za sumę £ 28 mln. Dalsze dostawy o wartości £ 14 mln zostały wg tych informacji z Londynu - zapewnione przez Związek Radziecki.

W zamian za to Anglia dostarczy Związkowi Radzieckiemu m.inn. kauczuku. Jak wiadomo doszło już do zawarcia umowy w sprawie zakupów 1 mln ton zboża /żyto, jęczmień, owies/ z terminem dostawy do połowy r.1952. Z umowy zawartej w roku ubiegłym Związek Radziecki dostarczył już 750.000 ton tych zbóż o wartości £ 42 mln.

"Observer" stwierdza, że dotychczas Wielka Brytania ograniczała swój eksport w związku ze zbrojeniami. Obecnie ujawniły się niekorzystne tego skutki, tak że eksport musi być z kolei rozszerzony kosztem zbrojeń. Niemożliwym jest dalsze ograniczanie importu ze strefy dolarowej, gdyż to wywołałoby dalsze trudności w gospodarce angielskiej. Import ten musi być nawet znacznie zwiększony. Zbrojenia coraz bardziej uniemożliwiają Anglii utrzymanie przynoszącego dewizy eksportu do Kanady i U.S.A. Już obecnie musiała ona bardzo znacznie ograniczyć eksport surowców i półfabrykatów do Kanady i U.S.A. Prowadząc bardzo ryzykowną grę, w celu poprawienia swojej pozycji na rynkach dolarowych, Wielka Brytania nie osiągnęła jednak jeszcze żadnych wyników. Wprawdzie ograniczyła ona swój import z krajów strefy dolarowej, ale za to zakupiła więcej towarów w krajach bloku szterlingowego, przez co pogorszyła tam znacznie swoją sytuację finansową.

Pogłoski o nowej dewaluacji funta.

Rzeczoznawcy walutowi brytyjskiego ministerstwa finansów badają problem dalszej dewaluacji funta. Wiele przemawia za tym, że rząd zdecyduje się na dewaluację ze względu na ciągle rosnący deficyt handlu zagranicznego oraz malejący zapas dolarów. Już od wielu miesięcy spada zaufanie do waluty. W New Yorku w dniu 9.IX. spadł kurs funta szterlinga na wolnym rynku do \$ 2,51 wobec istniejącego oficjalnego kursu \$ 2,80. Na dewizowym czarnym rynku w Zurichu funt spadł z 11 na 10,75 sfrs. Na londyńskiej giełdzie papierów wartościowych panuje od pewnego czasu ożywiony popyt na papiery amerykańskie i kanadyjskie. Kapitał brytyjski szukał już w ciągu ostatnich miesięcy możliwości ulokowania się w Południowej Afryce, Australii i Kanadzie jak również uczestniczył w różnych inwestycjach przemysłowych w krajach zamorskich. Podobne zjawiska towarzyszyły również dewaluacji funta we wrześniu 1949 r. Pogorszenie się brytyjskiego bilansu towarowego i płatniczego jak również pozycji waluty wpływa na spadek cen surowców.

Należy tu zaznaczyć, że zeszłoroczna haussa na surowce przyniosła przejściowo Wielkiej Brytanii i jej koloniom

surowcowym duże zyski.

Wzrost wskaźnika hurtowych cen w sierpniu

W związku ze wzrostem cen artykułów spożywczych wskaźnik cen hurtowych w sierpniu 1951 r. podwyższył się w porównaniu z lipcem o 3,2 punktów /o 1%/ i wynosił 323,3 /1930 r = 100/. Wskaźnik cen hurtowych wzrósł w grupie artykułów spożywczych w tym okresie o 2%, głównie z powodu wzrostu cen mięsa, ryb, jaj i jęczmienia. Ceny hurtowe skór surowych spadły w Wielkiej Brytanii do poziomu z własny b.r.

W Ł O C H Y

Ciężka sytuacja gospodarcza

Głód surowcowy, który odczuwają członkowie Europejskiej Unii Płatniczej, zmusza Włochy do powiększenia zakupów surowców w krajach obszaru dolarowego, co w następstwie wywoła dalszy wzrost deficytu dolarowego w kraju. Uwzględniając istnienie poważnego salda kredytowego na rachunku Europejskiej Unii Płatniczej rząd włoski zdecydował zwiększyć import z krajów będących członkami Unii. Ponadto zostanie zastrzona kontrola nad operacjami finansowymi we Włoszech. Rząd stara się również znaleźć sposób ożywienia rynku wewnętrznego.

Lamowskie kraje kapitalistyczne

Import Ameryki Południowej

Zasoby surowcowe Ameryki Południowej są zużywane coraz w większym stopniu do produkcji zbrojeniowej U.S.A. Dlatego też w wielu krajach Ameryki Południowej zaznacza się poważny wzrost inwestycji, co pociąga za sobą w rezultacie zwiększenie importu. W znaczym stopniu towary importowane są pochodzenia zachodnio-niemieckiego, co oznacza, że Stany Zjednoczone są tak zajęte własnymi zbrojeniami, że nie mogą w wystarczającym stopniu obsłużyć rynek południowo-amerykański.

Wywóz do Ameryki Południowej

Przeciętnie miesięcznie	Niemcy Zachodnie	W. Brytania	U.S.A.
	w milionach dolarów		
1947	0,0	27,5	324,4
1948	0,3	40,6	266,6
1949	2,7	41,6	227,4
1950 I kwartał	6,5	33,9	201,8
II kwartał	8,4	35,1	212,8
III kwartał	12,7	34,2	224,1
IV kwartał	23,9	41,0	256,5
1951 I kwartał	23,2	34,9	

Bank Światowy udziela pożyczek tylko na zbrojenia.

Bank Światowy wypuścił z początkiem września na rynek trzyprocentowe obligacje na sumę \$ 100 mln, z ważnością na 25 lat. W przyszłości będzie on udzielał pożyczek tylko tym krajom, które oddadzą swe surowce na zbrojenia. Tak więc Kongo Belgijskie otrzyma znaczną pożyczkę na powiększenie swego wydobycia ważnych pod względem strategicznym rud miedzianych. Wysokość tego kredytu jest obecnie przedmiotem pertraktacji. Jugosławia otrzymuje \$ 25 mln na rozbudowę swego górnictwa oraz na budowę ważnych strategicznych linii kolejowych i dróg. Również Pakistan, dostarczający ważnych surowców strategicznych, otrzymuje za to pożyczkę w wysokości \$ 60 mln.

ABISYNIA

Kredyty dla rozwoju służby informacyjnej

Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju udzielił Abisynii pożyczki w wysokości \$ 1 5 mln dla rozbudowy jej urządzeń telegraficznych i telefonicznych.

ARABIA SAUDYJSKA

Budowa dróg

W Londynie założono anglo-arabskie towarzystwo dla budowy dróg w Arabii Saudyjskiej z nową udziałem kapitału brytyjskiego. Towarzystwo ma zamiar budować w Arabii nie tylko drogi, lecz również inwestować w pewne gałęzie życia gospodarczego kraju.

ARGENTYNA

Amerykanie "zapoznawają się" z argentyńskimi bogactwami naturalnymi

Jak donosi gazeta "La Nacion" poseł Stanów Zjednoczonych w Argentynie Banker w towarzystwie wiceprzewodniczącego poselstwa i amerykańskich przedstawicieli wojskowych dokonał objazdu północnych prowincji argentyńskich. Banker prowadził w szczególności rozmowy z gubernatorem prowincji Salta, dotyczące bogactw naftowych i innych kopalin. Gazeta zaznacza, że poseł amerykański odwiedzi ponownie prowincję Salta oraz inne prowincje i "bardzo szczegółowo" zaznajomi się z wydobywaniem ropy naftowej, z bogactwami leśnymi północy, z produkcją cukru itd.

AUSTRALIA

Wzrost obrotów handlowych z Japonią

Według oświadczenia Ministra Ceł rząd Australii zamierza wydawać pozwolenia na import pewnej ilości japońskich artykułów konsumpcyjnych. Od chwili zakończenia wojny Australia importowała z Japonii na podstawie pozwoleń tylko surowce i półfabrykaty. Minister podkreślił ważność rynku japońskiego dla zbytu towarów australijskich i zauważył, że ograniczenia zakupów towarów japońskich zmniejszają do znikomego eksportu z Australii i innych państw strefy szterlin-

gowej do Japonii.

Protest przemysłu zabawkarskiego przeciwko konkurencji japońskiej

Australijscy producenci zabawek utworzyli spoejalne stowarzyszenie bojkotu importu tanich zabawek japońskich. Taniość ich spowodowana jest nieludzkimi warunkami płacy i pracy.

B I R M A

Tajna klauzula w umowie z U.S.A.

Tajna klauzula w umowie amerykańsko-birmańskiej z dnia 13.9.1950 r. przewiduje amerykańską pożyczkę dla Birmy w wysokości \$ 35 mln. W zamian za to rząd birmański udzieli przedsiębiorstwom amerykańskim daleko idących koncesji mających m.inn. " celu usunięcia wpływów angielskich z Birmy.

B R A Z Y L I A

Rozbudowa portów

Rząd brazylijski opracował program rozbudowy portów. Koszty wynosić będą od 2 do 3 mld cruzeiros.

C E J L O N

Handel zagraniczny w I półroczu 1951 r.

/pw/ Jak donoszą "Wirtschaftliche Mitteilungen" łączna wartość importu Cejlonu za pierwsze 6 miesięcy b.r. osiągnęła 772.578.831 rupii, a eksportu 1.022.016.385 rupii w czym wywóz wyrobów krajowych wyniósł 981.588.042 rupii. W porównaniu z pierwszym półroczem 1950 r. wartość wywiezionych towarów była wyższa o 379.704.650 rupii, a importowanych o 205.999.524 rupii.

Głównymi dostawcami Cejlonu były, Wielka Brytania, Birma, Indie, Australia, Japonia, USA, Pakistan oraz Persja. Wartość importu z krajów Wspólnoty Brytyjskiej wyniosła 424.288.042 rupii, a z pozostałych państw 348.290.789 rupii.

Poważnymi odbiorcami towarów Cejlonu były, w kolejności Wielka Brytania, USA, Australia, Holandia, Włochy, Niemcy

Zachodnie, Kanada, Egipt i Unia Południowo-Afrykańska. Eksport do Krajów "Commonwealth'u" osiągnął wartość 503.402.255 rupii, a do wszystkich innych państw 478.185.787 rupii.

W imporcie do Ceylonu kolejne miejsca zajmowały: środki żywności, napoje, tytoń, wyroby gotowe, surowce i półfabrykaty.

Eksport obejmował: środki żywnościowe, napoje, tytoń, surowce i półfabrykaty, następnie wyroby gotowe. Wartość wywozu przedstawiała się w pierwszych półroczach ostatnich 3 lat jak następuje: w 1949 r. - 33.038.161 rupii, w 1950 roku - 121.181.660 rupii, w roku bieżącym - 335.866.200 rupii /hp/.

E G I P T

Handel zagraniczny w lipcu i pierwszych siedmiu miesiącach b.r.

	<u>Import</u>	<u>Eksport</u>	<u>Saldo</u>
	/w mln funtów agips./		
lipiec 1951 r.	16,7	10,0	- 6,7
styczeń-lipiec 1950 r.	111,7	89,9	- 21,8
styczeń-lipiec 1951 r.	136,7	113,9	- 22,8

Oczekuje się dalszego wzrostu deficytu, ponieważ import towarów inwestycyjnych i środków żywnościowych ulegnie zwiększeniu z jednoczesnym spadkiem ilościowym i wartościowym eksportu bawełny.

Zaostrzenie nacisku Stanów Zjednoczonych

Żądanie Stanów Zjednoczonych, aby Egipt ostatecznie przestał prowadzenia handlu ze Związkiem Radzieckim, Rumunią i Węgrami nie zostało dotychczas uwzględnione. Poselstwo Stanów Zjednoczonych w Kairze zażądało obecnie kategorycznie wstrzymania w ciągu 90 dni wszelkich dostaw "strategicznych", zwłaszcza bawełny, do wymienionych krajów, w przeciwnym bowiem wypadku wszystkie zobowiązania Stanów Zjednoczonych na podstawie tak zwanego czwartego punktu programu Trumana będą uważane za wygasłe.

Zastrzeżenia do "pomocy amerykańskiej"

Rada Społeczno-Gospodarcza O.N.Z. omawiała problem technicznej pomocy amerykańskiej, dostarczanej w ramach 4 punktu programu Trumana. W związku z tym przedstawiciel Egiptu oświadczył, że w egipskim parlamencie "kilku mówców określiło tę "pomoc" jako "przygotowanie do skolonizowania

Egiptu przez USA". Inni posłowie stwierdzili, że Egipt nie chciałby zastąpić kurateli brytyjskiej jakąkolwiek inną. Zbyt dobrze znane są zapewnienia każdego mocarstwa kolonialnego, które zawsze stwierdza, że okupacja jakiegoś kraju ma na celu podniesienie społecznego i gospodarczego poziomu życia ludności. Wiadomo również, że dążąc do złamania brytyjskich wpływów w Egipcie Amerykanie pragną się tam sami usadowić".

F I L I P I N Y

Handel zagraniczny w czerwcu i I półroczu b.r.

Rozmiary eksportu Filipin w pierwszym półroczu 1951 r. były wyższe niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. Przedstawiały się one następująco:

	I półrocze 1 9 5 0 r.	I półrocze 1 9 5 1 r.
	/w mln pesos/	
kopra	90,2	163,6
olej kokosowy	12,4	25,8
cukier	65,3	99,7
manila	38,0	73,8

Eksport konserw ananasowych i koncentratów miedzi uległ jednak zmniejszeniu. Spadek cen eksportowych przy niezmienne wysokich cenach importowych w czerwcu 1951 r. spowodował powstanie najniższej wartości eksportu od listopada 1950 r. i najwyższą w ciągu bieżącego roku wartość importu.

<u>Czerwiec 1951 r.</u>	<u>mln pesos</u>
import	89,2
eksport	65,9
saldo	- 23,3

H O N G - K O N G

Zmniejszenie obrotów handlowych

Korespondent gazety "Dagunbao" donosi o dalszym zmniejszeniu obrotów handlu zagranicznego Hong-Kongu.

Szczególnie silnie zmniejszył się eksport. W czerwcu 1951 r. zmniejszył się on o 8.9%, a import o 5.4% w porównaniu z majem. Ogółem obroty towarowe w tym okresie b.r.

spadły o 6,9%, wynosząc 778,0 mln hk.dol. Prasa podaje również o zmianie stosunku importu do eksportu.

Saldo bilansu handlowego było w I kwartale b.r. dodatnie, podczas gdy w poszczególnych miesiącach II kwartału było ono ujemne. W czerwcu deficyt wyniósł 30.8 mln.h.k.dol. w porównaniu z 19.4 mln.h.k.dol. w maju.

W ciągu pięciu miesięcy 1951 r. import Hong-Kongu według tymczasowych danych, wyniósł 2.593.2 mln.h.k.dol., a eksport - 2.827,1 mln.h.k.dol.

I N D I E

Podporządkowanie handlu zagranicznego Stanom Zjednoczonym.

Gazeta "Cross Roads" oświadcza, że obecnie indyjska polityka handlu zagranicznego jest kierowana bezpośrednio przez amerykański Departament Stanu, motywując to tym, że Stany Zjednoczone zmusiły Indie do zerwania umowy na dostawę do Szwajcarii płyt miedzianych przeznaczonych na reeksport. Natwypadek nie wypełnienia swych zleceń Stany Zjednoczone grożą Indiom "wpisaniem na czarną listę".

Jak podaje gazeta, coraz częściej zdarzają się wypadki brutalnej ingerencji Stanów Zjednoczonych w wewnętrzne sprawy Indii w celu zmuszenia ich do zerwania wszelkich stosunków handlowych z krajami obozu pokoju.

Produkcja przemysłowa w I półroczu

- 1950 r. - 1951 r.
/I-VI w mln ton/

węgiel	16,2	17,2
stal	0,447	0.525
wyroby z juty	403.	425.-
papier	0.052	0.063
cement	1260.-	1510.-
tkaniny	1899 mln yardów	2014.-mln yardów
przędza	605.-mln. lbs.	631.- mln. lbs.

I N D O N E Z J A

Zagarnięcie gospodarki przez Stany Zjednoczone

Gazeta "De Waarheid" pisze na temat podporządkowania

gospodarki indonezyjskiej Stanom Zjednoczonym. "Zabroniony przez Waszyngton eksport surowców do Chińskiej Republiki Ludowej przynosi wielki uszczerbek narodowi indonezyjskiemu. Na skutek nałożonego embargo cena kauczuku w Indonezji ostatnio znacznie spadła. Z powodu spadku cen ucierpieli bardzo drobni i średni przedsiębiorcy.

Indonezyjscy przedsiębiorcy, mają też trudności w zbyciu kauczuku bezpośrednio na rynku międzynarodowym, jak to czynią wielkie towarzystwa zagraniczne. Tak więc przedsiębiorcy indonezyjscy są całkowicie uzależnieni od amerykańskich pośredników w Indonezji. Ponieważ Stany Zjednoczone zabroniły eksportować surowce do Chińskiej Republiki Ludowej są one wobec tego jedynym nabywcą kauczuku i dyktują swoje ceny".

I R A N

Wielka Brytania wstrzymała wymianę funtów szterlingów na dolary.

Imperialiści angielscy w dalszym ciągu wywierają nacisk na rząd irański pragnąc zmusić go do wyrzeczenia się nacjonalizacji przemysłu naftowego. W tym celu Bank of England zaniechał wymiany należących do Iranu funtów szterlingów na dolary, co wywołało poważne skutki w irańskim handlu zagranicznym. Jak komunikuje agencja Reutera, Iran korzystał do tej pory na szeroką skalę z prawa wymiany funtów szterlingów na dolary. Prócz tego Iran posiadał rachunki przelewowe w Bank of England.

Według niepełnych danych statystycznych Iran wymieniał rocznie szterlingi przeciętnie na sumę 56 mln.dol.

Przypuszcza się, że Iran rozporządza obecnie szterlingowymi awoirami na sumę £ 14 mln., uzyskanymi dzięki dodatniemu saldu bilansu handlowego.

I Z R A E L

Usankcjonowanie wpływów monopolii USA

Pomiędzy Stanami Zjednoczonymi a Izraelem podpisany został w Waszyngtonie traktat o przyjaźni, handlu i żegludze. Szereg klauzul tego układu ułatwia dalsze przenikanie monopolii amerykańskich do Izraela. Amerykańskie ministerstwo spraw zagranicznych podało w związku z tym, że układ ten zawiera prawne podstawy dla uprzywilejowania dalszych prywatnych inwestycji amerykańskich w Izraelu.

JAPONIA

Groźba dla brytyjskiego handlu

Dzięki poparciu amerykańskiemu, japońscy kapitaliści monopolistyczni odzyskali już swoje dawne stanowisko. Jednocześnie daje się zauważyć coraz silniejszą konkurencję japońską na rynku światowym. Szczególnie odczuwa się to na terenie południowej Azji co szczególnie niepokoi Wielką Brytanię. Tendencje konkurencyjne zostały jeszcze bardziej wzmocnione amerykańską polityką embarga, skutkiem której rynek chiński został zamknięty dla Japonii. Wielka Brytania jest tak bardzo zajęta własnym ciężkim położeniem gospodarczym oraz produkcją zbrojeniową, że nie jest w stanie przeciwstawić się skutecznie konkurencji japońskiej. Zmuszona jest ona przyjąć ten stan rzeczy jako fakt dokonany; jedyne jej przeciwdziałanie uwydatniło się w niedawno zawartej umowie płatniczej, w której starała się ona choć w pewnym stopniu poddać kontroli konkurencję japońską. Przyczyny szybkiego rozwoju konkurencji zarówno japońskiej jak i zachodnio-niemieckiej Anglicy motywują w sposób następujący:

1. Japonia nie jest jeszcze w tym stopniu co Wielka Brytania pochłonięta produkcją zbrojeniową. Dzięki temu może ona położyć większy nacisk na rozwój handlu zagranicznego. I tak np. może Japonia przeznaczyć swoje najważniejsze surowce dla przemysłu eksportowego, podczas gdy Wielka Brytania musi je zużytkować dla produkcji zbrojeniowej.

2. Poziom japońskich płac jest o wiele niższy od poziomu płac brytyjskich i to tak dalece, że Japonia zdolna jest obniżyć ceny na rynku światowym.

Sytuacja ta jest dla W. Brytanii, posiadającej poważny deficyt handlu zagranicznego, bardzo groźna. Dlatego też z wielką obawą podpisała ona podyktowany przez U.S.A. traktat pokojowy z Japonią, który mając na celu przygotowanie baz agresywnych przeciwko Z.S.R.R. i Chińskiej Republice Ludowej, jeszcze bardziej ogranicza wpływy brytyjskie na tym terenie.

Koła gospodarcze domagają się wznowienia handlu z Chinami

Wpływowa japońska gazeta gospodarcza "Nippon Keizai" domaga się wznowienia stosunków handlowych z Chińską Republiką Ludową. Autor tego artykułu, prezes jednej z większych japońskich spółek handlowych, Tadaski Okamoto, wskazuje na to, że Japonia jest zmuszona sprowadzać z U.S.A. rudę żelazną i węgiel, co pociągają konsekwencji niebywały wzrost kosztów produkcji stali. Dlatego też Okamoto domaga się importu chińskiej rudy i chińskiego węgla, dodając, że również chińskie koła gospodarcze są bardzo zainteresowane wznowieniem handlu z Japonią.

Swoboda zawierania umów handlowych i płatniczych

Z dniem 30 sierpnia 1951 r. rządowi japońskiemu zezwolono na prowadzenie układów i zawieranie z państwami obcymi umów handlowych i finansowych, mogą one jednakże nabrać ważności dopiero po wejściu w życie traktatu pokojowego z Japonią.

Spadek cen importowych i eksportowych

Według danych opublikowanych przez japońskie biuro statystyczne, ceny eksportowe w sierpniu 1951 r. obniżyły się w porównaniu z czerwcem o 3,9%, a ceny importowe o 1,5%. W dniu 25 sierpnia b.r. ceny eksportowe wynosiły /w dolarach/:

<u>tkaniny bawełniane</u> /za yard/	
niebielone	0,23
bielone	0,25
farbowane	0,22
tkaniny z jedwabiu naturalnego	0,51
tkaniny ze sztucznego jedwabiu	0,155

<u>przędza</u> /za 1 lb/	
bawełniana	0,80
z naturalnego jedwabiu	2,70
wełniana	3,75
ze sztucznego jedwabiu	0,76
z włókna ciętego	0,60
herbata /za 1 lb/	0,30

warsztaty tkackie /10.000 wrzecion/ /za szt.w tys.dol./	320,00
stal w prętach /za tonę/	140,00
blacha cynkowa	410,00
drut miedziany	1040,00
cement	22,50
szkło w arkuszach /skrzynia/	8,00
rowery "A" /szt./	29,00
rowery "B" /szt./	25,00

Ceny importowe /c.i.f./ w tym dniu przedstawiały się następująco: /w dolarach za tonę/:

celuloza "R"	450,00
celuloza "S"	400,00
kopra	200,00
cukier	180,00
soja	135,00
pszenica	101,00
węgiel koksujący	30,00
ruda żelazna	29,00
sól	20,00
bawełna pakistańska /za 1 lb/	0,55
bawełna amerykańska / za 1 lb/	0,379

K A N A D A

Handel zagraniczny w lipcu br.

Według danych kanadyjskiego biura statystycznego eksport w lipcu 1951 r. wynosił 374,5 mln.k.dol. w porównaniu z 312.5 mln.k.dol. w czerwcu br.

Eksport kanadyjski do Stanów Zjednoczonych w lipcu b.r. równał się /w mln.k.dol./ 201.9 w porównaniu z 168.2 w lipcu ubiegłego roku, do Wielkiej Brytanii - 13,9 w porównaniu do 35.2. do krajów Ameryki Łacińskiej - 16.3 w porównaniu do 10.6.

Struktura eksportu kanadyjskiego kształtowała się następująco /w mln.k.dol./:

	l i p i e c	
	1950 r.	1951 r.
eksport ogółem	253.7	374.5
w tym:		
materiały drzewne	94.7	131.5
art.rolnicze pochodzenia		
roślinnego	50.1	95.1
metale nieżelazne	35.0	57.9
bydło żywe i produkty hodowlane	31.2	30.1
metale żelazne	21.9	27.5
chemikalia	6.9	11.6
minerały niemetaliczne	7.5	11.5
przędza i artykuły włókiennicze	3.4	3.4

Import kanadyjski zwiększył się do dol.k.370.8 mln w porównaniu z 361,4 mln.

Struktura geograficzna importu Kanady w lipcu b.r. kształtowała się następująco /w mln k.dol./:

I m p o r t	
Stany Zjednoczone	236,5
Wielka Brytania	43,0
inne kraje imperium brytyjskiego	38,6

Walka między monopolami amerykańskimi i brytyjskimi o naftę kanadyjską.

Gazeta "De Waarheid" komunikuje o zaostrzeniu się nowych sprzeczności anglo-amerykańskich, związanych z walką o naftę kanadyjską. Według informacji z kół londyńskiej City angielscy przemysłowcy naftowi skierowali na ręce

ministra Noel Bakera memorandum, w którym żądają przedsięwzięcia środków przeciw przenikaniu Amerykanów do Kanady. Przemysłowcy naftowi protestują przeciw działalności Amerykanów, którzy przeszkadzają inwestowaniu angielskich kapitałów w przedsiębiorstwa naftowe Kanady.

Jak podkreśla memorandum, ze względu na sytuację w Iranie, Anglia znalazła się w trudnym położeniu. W związku z tym należy wykorzystać angielskie kapitały dla eksploatacji nowych pól naftowych w Kanadzie. Jednak przenikanie Amerykanów do tego kraju i ich aktywności w eksploatacji tamtejszej ropy poważnie przeszkadzają Anglii w wydobywaniu ropy kanadyjskiej. Memorandum sugeruje, że Anglicy mają większe prawa do ropy kanadyjskiej, bowiem Kanada jest członkiem Brytyjskiej Wspólnoty Narodów.

Olbrzymie pola naftowe w prowincji Alberta w Zachodniej Kanadzie dzierżawi amerykańska firma "Imperial Oil Company of Canada". W prowincji tej eksploatację ropy prowadzą również i inne towarzystwa, związane z amerykańskimi monopolami naftowymi. Angielscy przemysłowcy naftowi domagają się od swego rządu zastosowania odpowiednich środków oraz zrewidowania przez rząd kanadyjski umów z amerykańskimi towarzystwami naftowymi. Ma to umożliwić Anglikom usadowienie się w Kanadzie i wzmóc wydobycie ropy.

K O N G O B E L G I J S K I E

Eksport w ciągu 7 miesięcy b.r.

Kongo Belgijskie i Uranda - Urundi wyeksportowały w ciągu 7 miesięcy 1951 r. 608.898 ton różnych towarów wartości 10.724.061.000 fr.

Lista tych towarów przedstawia się następująco:

	<u>waga w tonach</u>
miedź	112.557
różne oleje	95.776
różne rudy	134.386
różne włókna	29.303
kawa	14.954
kobalt	5.384
orzechy kokosowe	52.107
złoto	8
kauczuk	6.602
diamenty	2
cyna w sztabach	1.404
drzewo	75.685
kopal	7.802
kukurydza	17.085
makuchy	19.981
skóry	872

piretrum	1.162
kakao	960
kość słoniowa	132
nasiona	3.257

K O L U M B I A

Problemy gospodarki kraju

Kolumbijski minister finansów w niedawnym swym przemówieniu na temat aktualnych zagadnień gospodarczych kraju wskazał na wzrastającą drożyznę, którą określił jako problem bardzo trudny. Rząd - wg ministra - zajął się w tej chwili planem przyciągnięcia kapitałów obcych do przemysłu. Minister stwierdził również, że rolnictwo kolumbijskie jest poważnie zacofane. Kraj nie produkuje w dostatecznej ilości żywności dla ludności. Kolumbia zmuszona jest sprowadzać produkty, mogące być z łatwością uprawiane w kraju.

M A L A J E

Handel zagraniczny w lipcu i w pierwszych siedmiu miesiącach b.r.

<u>Rok 1951</u>	<u>import</u>	<u>eksport</u>	<u>saldo</u>
	/w mln. \$/		
czerwiec	370	498	+ 128
lipiec	393	408	+ 15
styczeń-lipiec r.1951 ogółem	2.867	3.863	+ 996

Malaje eksportowały w lipcu r.1951 /w mln \$/ do:

Z.S.R.R.	1,75
Hong - Kongu	3,25
Stanów Zjednoczonych	87,0
Wielkiej Brytanii	97,0

Dostawy do Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych miały głównie charakter materiałów strategicznych w ramach przygotowań tych państw do wojny. Eksport W.Brytanii do tego kraju wynosił zaledwie \$ 27 mln, a Stanów Zjednoczonych \$ 75 mln.

Zwiększenie eksportu kauczuku w sierpniu

Wywóz kauczuku w sierpniu, włącznie z reeksportem wyniósł 99,362 ton wobec 85.428 ton w lipcu. Łącznie w ciągu 8 miesięcy b.r. wywóz kauczuku wyniósł 806.474 ton wobec 672.418 ton w analogicznym okresie 1950 r. Struktura geograficzna sierpniowego eksportu, przedstawiała się następująco:

31.017 ton do W. Brytanii; 30.311 ton do Stanów Zjednoczonych A.P.; 5.427 do Australii; 4.928 ton do Francji; 4.600 ton do Niemiec Zachodnich; 4.786 ton do Włoch; 1.214 ton do Związku Radzieckiego; 1.153 ton do Japonii; i 312 ton do Hong-Kongu. W sierpniu nie eksportowano kauczuku do Chin.

M E K S Y K

Przemówienie prezydenta Alemana

Przemawiając w czasie sesji parlamentu prezydent Aleman, przedstawił w swoim dorocznym sprawozdaniu, bilans osiągnięć rządu w ciągu ubiegłego roku. Rezerwy pieniężne Meksyku zwiększyły się o \$ 70 mln w ciągu roku, osiągając w dniu 31 lipca 1951 r. sumę \$ 211 mln. Międzynarodowy Fundusz Monetarny udzielił Meksykowi kredytu w wysokości \$ 22 mln. Odnośnie do zagadnień przemysłowych Aleman wspominał o eksporcie 315.000 ton szyn kolejowych do Francji i Stanów Zjednoczonych. Zakomunikował on również, że produkcja ropy meksykańskiej w czasie ostatnich 12 miesięcy wyniosła 74 mln beczek, co wynosi dziennie 225.000 beczek. Ilość ta pokrywa całkowicie zapotrzebowanie kraju oraz pozwala przeznaczyć znaczną część na eksport. Zasoby ropy w Meksyku wynoszą 1.378 mln beczek.

P E R U

Handel zagraniczny w I półroczu b.r.

Opublikowane niedawno przez peruwiański Bank Centralny cyfry, dotyczące wydanych certyfikatów dewizowych, jak również zatwierdzonych przez władzę państwowe podań o pozwolenia wywozu, pozwala na zrekonstruowanie bilansu handlowego za pierwsze półrocze 1951 r.

	wydane certyfikaty dewizowe	udzielone pozwolenia wywozu	saldo

	/w 1000 \$/		
styczeń	26.270	11.509	14.761
luty	18.696	11.576	7.120

marzec	23.370	20.662	2.708
I kwartał	68.336	43.747	24.589
kwiecień	14.420	24.261	9.841
maj	13.213	28.495	15.282
czerwiec	17.857	31.295	13.438
II kwartał	45.490	84.051	38.561
łącznie I półrocze 1951 r.	113.826	127.798	13.972

Odpowiednie obroty w r.ub. były znacznie mniejsze. W r.1950 wydano certyfikatów dewizowych na sumę \$ 77 mln i pozwoleń wywozu na sumę \$ 73 mln. Saldo bilansu handlowego na dzień 30 czerwca 1951 r. przedstawia się zatem o \$ 18 mln korzystniej niż w r.1950.

STANY ZJEDNOCZONE A. P.

Spadek wskaźnika produkcji przemysłowej w lipcu b.r.

Według danych "Federal Reserve Bank" tymczasowy wskaźnik produkcji przemysłowej w Stanach Zjednoczonych w lipcu obniżył się poważnie w porównaniu z wskaźnikiem za czerwiec 1951, kształtując się w sposób następujący /100 = 1935 = 1939/:

	<u>czerwiec</u>	<u>lipiec</u>
Ogólny wskaźnik produkcji przemysłowej	223	214
<u>przemysł przetwórczy</u>		
artykuły długotrwałego użytkowania	276	264
artykuły krótkotrwałego użytkowania	198	191
surówka i stal	261	254
urządzenia przemysłowe i maszyny	339	327
urządzenia transportowe	307	283
metale kolorowe i wyroby z nich	205	201
materiale drzewne i wyroby z nich	164	146
wyroby z kamienia, szkła i gliny	241	237
wyroby włókiennicze	190	164
skóra i wyroby skórzane	98	-
artykuły spożywcze	164	178
wyroby tytoniowe	178	167
papier i wyroby papierenicze	209	190
produkcja przemysłu poligraficznego	172	159
produkty ropy naftowej i destylacji		
węgla kamiennego	264	264
chemikalia	300	302
wyroby gumowe	255	248
<u>przemysł górniczy</u>		
węgiel i ropa	169	160
rudy /wg zawartości metali/	172	170

Jak podaje "Federal Reserve Bank", ogólny wskaźnik produkcji przemysłowej Stanów Zjednoczonych z uwzględnieniem wahań sezonowych w lipcu roku 1951 spadł do 213 w porównaniu z 222 w czerwcu b.r.

Tak poważną obniżka wskaźnika wywołana została na skutek zmniejszenia produkcji przemysłu górniczego, samochodowego, włókienniczego, drzewnego i innych gałęzi, szczególnie tych, które produkują artykuły dla użytku cywilnego.

Montaż samochodów w lipcu zmniejszył się o 1/5 w porównaniu z czerwcem, obniżyła się także produkcja tkanin, wyrobów skórzanych, mebli i artykułów gospodarstwa domowego.

Według tymczasowych danych wskaźnik produkcji przemysłowej w sierpniu podwyższył się nieco w porównaniu z niskim poziomem z lipca, nie osiągnął on jednak nadal przeciętnego poziomu I półrocza b.r.

Unadek rolnictwa

Z suchych cyfr urzędowej statystyki amerykańskiej wynika, że co roku całkowicie rujnuje się dziesiątki tysięcy drobnych i średnich farmerów. Liczba farm w stanie Minnesota zmniejszyła się w ciągu ostatnich 3-4 lat o 29.000; w stanie Wisconsin o 10.000; w stanie Północna Dakota - o 7.000. W całym kraju w ciągu pięciu powojennych lat liczba farm zmniejszyła się o 500.000.

ZWIAZEK POŁUDNIOWEJ AFRYKI

Zmiany w strukturze eksportu

Podstawowym artykułem eksportu Związku Południowo Afrykańskiego w ciągu 7-miu miesięcy 1951 r. była wełna, podczas gdy w ubiegłym roku było nim złoto.

Wartościowy udział wełny w eksporcie w okresie styczeń-lipiec 1951 r. wyniósł ponad 24%, to jest £ 49 mln. Eksport złota w tym okresie przyniósł £ 41 mln. Ogólny eksport Związku Południowo Afrykańskiego w ciągu siedmiu miesięcy 1951 r. równał się £ 203 mln. w porównaniu do £ 114 mln w okresie styczeń-czerwiec 1950 r., import zaś - £ 267 mln gdy w odpowiednim okresie ubiegłego roku - £ 158 mln. Deficyt bilansu handlowego zwiększył się do £ 64 mln w porównaniu z £ 44 mln w podanym wyżej okresie roku ubiegłego.

UMOWY HANDLOWE I PŁATNICZE

ARGENTYNA - DANIA

Duńsko - argentyński układ handlowy i płatniczy z roku 1948 został rozszerzony drogą umowy dodatkowej, przewidującej w czasie od 1 września 1951 r. do 31 sierpnia 1952 r. wymianę towarową wartości 120 mln.kr. po obu stronach.

W ramach nowego układu Argentyna ma dostarczyć głównie paszy /72 mln.kr./, jak również zboża /26 mln.kr./, wełny /5 mln.kr./, oraz skór /4 mln.kr./ podczas gdy duńska lista eksportowa obejmować ma m.in. maszyny wraz z częściami zamiennymi /za 46 mln.kr./, metale i wyroby metalowe za /20 mln.kr./, jak również chemikalia i produkty farmaceutyczne /15,5 mln.kr./, sadzeniaki oraz artykuły elektrotechniczne /7 mln.kr./

AUSTRALIA - IZRAEL

W Canberra zawarta została umowa, pomiędzy Australią a Izraelem w sprawie wprowadzenia klauzuli największego uprzywilejowania dla obu partnerów.

Weszła ona w życie 17 września roku 1951.

BELGIA - CZECHOSŁOWACJA

Pomiędzy Belgią a Czechosłowacją zawarta została umowa handlowa, w miejsce poprzedniej, której termin upływał 30 sierpnia b.r. Nowa umowa nie określa kontyngentów towarowych.

BRAZYLIA - ISLANDIA

W Rio de Janeiro została podpisana umowa handlowa między Islandią a Brazylią, na mocy której Islandia będzie eksportować do Brazylii stokfisz w zamian za kawę.

Zawarcie umowy dokonane zostało w formie wymiany not między przedstawicielami dyplomatycznymi obu krajów.

Jest ona ważna na 1 rok. Maksymalna wartość eksportu islandzkich stokfiszy może wynieść £ 300.000, podobnie jak i wartość eksportu brazylijskiego. Transakcje będą przeprowadzane przez dotychczasowych eksporterów i importerów po cenach odpowiadających cenom rynków światowych.

B R A Z Y L I A - U R U G W A J

W drodze wymiany not pomiędzy ministrem spraw zagranicznych Brazylii a Ambasadą Urugwaju, przedłużona została na dalszych 6 miesięcy, poczynając od 5-go września b.r., umowa o handlu i żegludze podpisana w sierpniu 1933 r.

C Z E C H O S Ł O W A C J A - H O L A N D I A

Delegacja holenderska i czechosłowacka porozumiały się w sprawie uzupełnienia dotychczasowego rocznego układu handlowego, którego termin ważności upłynął 1 sierpnia 1951 r., nowymi kontyngentami towarów. Holandia będzie eksportować do Czechosłowacji masło kakaowe /50 ton/, kwasy tłuszczowe /za 100.000 guldenów/, barwniki pochodzenia węglowego itp. /1.000.000 guldenów/, produkty farmaceutyczne /100.000 guldenów/, stopy cyny /100 ton/.

Import holenderski z Czechosłowacji ma głównie obejmować towary włókiennicze /15.000.000 koron/, słupy telegraficzne /4.000.000 koron/, różne produkty chemiczne /2.000.000 koron/ i szkło /50.000 m²/.

F I N L A N D I A - I N D O N E Z J A

We wrześniu roku 1951 zawarta została pomiędzy Finlandią a Indonezją umowa handlowa na okres jednego roku poczynając od dnia 1 kwietnia b.r.

Umowa przewiduje następujące główne kontyngenty eksportu fińskich towarów do Indonezji: dykta - 3.000 m³, papier i tektura - 3.500 ton, papier gazetowy - 900 ton, wyroby przemysłu metalowego i maszynowego - za 300.000 guldenów.

Indonezyjski eksport do Finlandii obejmuje: kaučuk 800 ton, herbata - 150 ton, przyprawy korzenne i rośliny lecznicze - za 350.000 guldenów, tytoń - za 800.000 guldenów, smoła i kalafonia § za 150.000 guldenów.

F R A N C J A - G R E C J A

W uzupełnieniu wiadomości z nr. 17/20/WHZ podajemy, że w ramach umowy handlowej zawartej pomiędzy Francją a Grecją ustalone zostały następujące kontyngenty towarów francuskich eksportowanych do Grecji: /w mln. fr. fr./ wyroby metalowe /300/ w tym drut i walcówka /100/, maszyny /770/ w tym traktorów /89/, pozostały inwentarz rolniczy /150/.

rury żelazne /250/, instrumenty precyzyjne /250/, sprzęt elektrotechniczny /150/, rury stalowe /150/, samochody ciężarowe /130/, części samochodów ciężarowych i rowerów /100/, tkaniny wełniane /160/, tkaniny bawełniane /50/, bibułka papierosowa /50/, ryby suszone /50/, w tys. ton: węgiel sodu /4/, soda kaustyczna /2/, sadzenia - ki /3/, fasola /1/, w tys. szt.: konie 1,6, osły i muły 1,5, świnie 0,5, bydło rogate 0,5.

Do towarów, które Grecja będzie eksportować do Francji należą między innymi figi - 500 ton, oliwki - 200 ton, wino - 5000 hektolitrow.

I N D I E - I R A K

Pomiędzy Indiami i Irakiem podpisana została umowa handlowa w dniu 13 maja 1951 roku, której ratyfikowanie nastąpić ma w grudniu. Przewiduje ona zwiększony w porównaniu z rokiem 1950, indyjski import daktyli, pszenicy, ryżu i prosa. W zamian za to Irak będzie importował 15.000.000 jardów wyrobów wełnianych i 5000 ton wyrobów jutowych jak również dotychczasowe ilości herbaty kawy i innych towarów.

I N D I E - N I E M C Y Z A C H O D N I E

Umowa handlowa pomiędzy Indiami a Niemcami Zachodnimi została przedłużona do dnia 1 października 1951 r. Umowa ta przewiduje obroty towarowe w wysokości \$ 26 mln. po obu stronach.

K U B A - N I E M C Y Z A C H O D N I E

Według warunków umowy handlowej, zawartej pomiędzy Kubą a Niemcami Zachodnimi na okres 3 lat /od 1951 r./ ogólne roczne obroty towarowe pomiędzy tymi krajami przewidziane zostały w wysokości \$ 70 mln.

Zachodnio - niemiecki import z Kuby będzie obejmował w pierwszym roku przede wszystkim: cukier za sumę \$ 29,0 mln., surowce mineralne - na \$ 1,5 mln. tytoń - na \$ 1,5 mln. Zgodnie z umową Niemcy Zachodnie zobowiązali się importować z Kuby w ciągu 3 lat towary na sumę \$ 100 mln.

W umowie zastrzeżono obniżkę celi na import zachodnio-niemieckich towarów na Kubę, w tym odnośnie do celi na samochody osobowe i ciężarowe, maszyny rolnicze, noże, tasaki, kłódki, zamki i chemikalia.

L I B A N - N I E M C Y Z A C H O D N I E

Doniesienia z Beyrouthu podają szczegóły, dotyczące zawartej pomiędzy Libanem a Niemcami Zachodnimi umowy handlowej.

Strata rynków syryjskich do których nie przenikają już artykuły libańskie wskutek nieprzychylniej polityki tamtejszego rządu, pobudziła rząd beyrouthski do próby zawarcia szeregu umów z krajami Środkowego Wschodu i Europy pragnącymi rozszerzyć wymianę towarową z Libanem. Usiłowania Libanu idą w kierunku znalezienia nowych rynków zbytu dla nadwyżek libańskiej produkcji owoców - zwłaszcza cytrusowych i olejów.

Z dobrze poinformowanych źródeł donoszą, że nowa umowa handlowa nie podana jeszcze oficjalnie do wiadomości upoważnia kupców niemieckich do importowania corocznie z Libanu towarów na ogólną sumę \$ 3.500 - tym: owoce cytrusowe - \$ 500.000, jabłka i oleje roślinne 200.000, bany 50.000, bawełna, skóry, jelita, owoce suszone i inne 2.750.000.

Umowa przewiduje, że w Beyrouthcie zostaną otwarte kredyty dolarowe odpowiadające wartości zamówionych towarów.

Niemcy Zachodnie korzystają mają ze swobodnego eksportu do Libanu, swych towarów z prawem korzystania przez nie z klauzuli największego uprzywilejowania.

NIEMCY ZACHODNIE-ZWIAZEK AFRYKI POŁUDNIOWEJ

W dniu 28 sierpnia podpisana została umowa pomiędzy Niemcami Zachodnimi a Afryką Południową.

Układ nie ustala wartości zachodnio-niemieckiego eksportu do Południowej Afryki. Niemcy Zachodnie zobowiązały się zakupywać pewne ilości towarów objętych listami liberalizacyjnymi oraz dodatkowo ustalić stałe kontyngenty importu niezliberalizowanego, głównie artykułów rolniczych. Afryka Południowa traktować będzie import z Niemiec Zachodnich jako import z krajów o miękkiej walucie.

RUMUNIA - WĘGRY

W Bukareszcie podpisany został protokół uzupełniający zawartą w roku bieżącym rumuńsko-węgierską umowę handlową. Przyczyni się on do dalszego rozwoju stosunków gospodarczych pomiędzy obydwoma zaprzyjaźnionymi narodami.

REGLAMENTACJA OBROTÓW HANDLOWYCH

ARGENTYNA

Przydział dewiz

Okólnikiem Nr.1493 z 14.VIII.1951 r. Argentyński Bank Centralny komunikuje, że rozpatrywać będzie podania o przydział dewiz na import podpuszczki w proszku /artykuł Nr. 4501.00/ bez różnicy kraju pochodzenia. Podania winny być złożone na formularzach 2657 i 2658 do dnia 3 września 1951 r.

Bank Centralny Republiki Argentyńskiej okólnikami C.1498, C.1500, C.1501 i C.1508 podał do wiadomości, że przyjmuje wnioski o przydział dewiz na import następujących artykułów: zaworów lub lamp do diatermii /poz.25228.00/, kwasów mineralnych lub organicznych nie wyszczególnionych oddzielnie i ich związków za wyjątkiem witaminy "A", glukonianu wapnia, etylksanianu potasu, kwasów żółciowych i ich soli, środków do niszczenia chwastów i hormonów stosowanych w rolnictwie /poz.78.4271.00/, stali w blokach, płytach lub płytkach, żelaza hartowanego lub stali niższego gatunku o zawartości od 0,25% węgla /jedynie bloki do walcowania lub pręty/, /poz.24.1148.00/, stali w blokach, płytach lub płytkach, żelaza hartowanego lub stali niższego gatunku ponad 0,40% węgla /poz.24.1149.00/, sporyszu żyta /poz.90.4484.00/, żelaza w sztabach, okrągłego i kwadratowego w płytach, bez obróbki /poz.24.1654.00/ oraz chlorowodanu i siarczanu amoniakowego /poz.84.4309.00/.

A U S T R A L I A

Znakowanie

"Polskie Linie Oceaniczne", jako reprezentant linii "Peninsular and Oriental Steam Navigation Company" podają do wiadomości, że jakiegokolwiek partie towaru przeznaczone do portów Fremantle, Adelaide względnie Brisbane, wysyłane z Gdyni za konsumentami do Melbourne i Sydney muszą być wyraźnie odcychowane na opakowaniu "VIA MELBOURNE" lub "VIA SYDNEY", ponieważ linia nie jest w stanie przyjąć

mować poważniejszych ilości ładunków do pierwszych dwóch z wyżej wymienionych portów, a możliwości załadowcze do Brisbane są niezbyt częste.

B R A Z Y L I A

Znakowanie przesyłek

Załadowca winien przed załadowaniem towaru oznaczyć każdą paczkę oddzielnie, wskazując port przeznaczenia literami nie mniejszymi niż 5 cm.

B U R M A

Rozszerzenie Open General Licence

W dniu 6.VIII.1951 rząd opublikował listę Open General Licence Nr.XVI, na podstawie której dozwolony jest import następujących towarów pochodzących z wszystkich krajów, z wyjątkiem Kanady i krajów strefy dolarowej, są to: formularze handlowe i ubezpieczeniowe przeznaczone do użytku importerów, bez prawa odsprzedaży, kalendarze i almanachy rozsyłane bezpłatnie, różnego rodzaju oleje, asfalt, niektóre wyroby aluminiowe, gazety, czasopisma, książki drukowane, mapy geograficzne i manuskrypty.

C H I L E

Zakaz eksportu siarki

Ministerstwo Handlu zawiesiło eksport siarki do czasu ustalenia polityki odnośnie do tego surowca.

E G I P T

Zakaz eksportu wyrobów metalowych

Ministerstwa Finansów i Handlu postanowiły zabronić eksportu wyrobów metalowych wszelkiego rodzaju, bez względu na to, czy są to artykuły używane czy nowe.

G W A T E M A L A

Zmiana opłat konsularnych

Dekretem w dniu 5.VI.1951 r. została podniesiona opłata konsularna od towarów importowanych z 4 do 5% ad valorem, od wartości cif, łącznie z opakowaniem.

Następujące artykuły korzystają przy imporcie ze zniżki 2%: traktory i narzędzia do traktorów, pługi, kultywatory, siewniki, kosiarki, młockarnie i inne maszyny używane przy uprawie ziemi i płodów rolnych.

I N D I E

Zmiana reglamentacji importu na drugie półrocze 1951 r.

Wprowadzone zmiany dotyczą głównie stosunku rządu do poszczególnych klas importerów. Wnioski o pozwolenia importowe składane przez "nowych importerów" czyli firmy, które nie specjalizowały się w imporcie tego artykułu co najmniej dwa lata, nie będą w tym okresie brane zupełnie pod uwagę, chyba że dotyczą towarów podstawowych dla gospodarki kraju lub firma taka posiada wyłącznie przedstawicielstwo zagraniczne. Nowe przepisy wzmacniają więc stanowisko stałych importerów.

Import sody kaustycznej

Od 13.VII.1951 r. obydwie kategorie importerów są upoważnione do sprowadzania sody kaustycznej ze wszystkich krajów z wyjątkiem Związku Południowej Afryki.

Ograniczenia eksportowe manganu

Na rok bieżący została ustalona kwota eksportowa w wysokości 1 mln. ton wysokogatunkowej rudy manganu. Eksport niskogatunkowej rudy pozostał nieograniczony.

I R A N

Świadczenia pochodzenia

Na podstawie informacji, otrzymanych z "Polskich Linii Oceanicznych" wymagane są oprócz oryginalnych faktur w 3-ch egzemplarzach, również świadectwa pochodzenia, na wszystkie partie towarów, przeznaczone do Teheranu, włączając w to rzeczy osobiste oraz przesyłki przeznaczone dla naszych tamtejszych przedstawicielstw dyplomatycznych.

W wypadku nie złożenia tych dokumentów, przesyłki takie zatrzymane będą w Bagdadzie.

I R L A N D I A

Import cebuli

Od dnia 25.VIII.1951 r. import cebuli świeżej lub suszonej może się odbywać tylko za zezwoleniem Ministerstwa Rolnictwa.

J A P O N I A

Ograniczenia importowe

Japońskie Ministerstwo Handlu Zagranicznego ograniczyło system automatycznego wydawania pozwoleń importowych. Obecnie takie pozycje jak: bawełna, ruda żelazna, węgiel, wełna, juta, kauczuk, skóra, oleje i tłuszcze, podlegają systemowi przydziału. System automatycznego wydawania pozwoleń został zatrzymany dla metali nieżelaznych, minerałów i ograniczonej ilości podstawowych surowców.

K A N A D A

Kontrola importu masła

Na podstawie zarządzenia Departamentu Skarbu masło może być importowane tylko za zezwoleniem Ministerstwa Handlu.

M E K S Y K

Przywrócenie kontroli eksportu bawełny

Przywrócona została kontrola eksportu surowej bawełny w belach i nasion bawełny, zniesiona dekretem rządu z dn.8.V.1951 r.

N O W A Z E L A N D I A

System importowy na rok 1952.

Rząd Nowo-zelandzki opublikował przepisy odnośnie do systemu importowego na rok 1952.

Nowa lista towarów, na które należy uzyskać pozwolenie importowe, obejmuje tylko 351 pozycji w porównaniu z 672 pozycjami w roku 1951. Przy wielu pozycjach kontyngent ilościowy został podwyższony, a tylko przy pończochach z jedwabiu naturalnego, sztucznego i nylonu kontyngent został obniżony o 25%.

Tym samym rozporządzeniem okres ważności licencji importowych wydanych na rok 1951 został przedłużony do 30.VI.1952 r.

S Z W A J C A R I A

Ograniczenia importowe

Niżej wymienione towary mogą być importowane do Szwajcarii tylko po uzyskaniu oddzielnego pozwolenia: orzeszki kakaowe, masło kakaowe, kakao w proszku i czekolada.

T U R C J A

Wolna strefa w Iskenderun /Alexandrette/

Na podstawie informacji Near East Superintending Co.S.A.L. w Beyrucie, rząd turecki postanowił otworzyć wolną strefę w porcie Alexandrette, którą będą się mogli posługiwać Turcja, Syria, Irak i Liban.

Strefa ta ma być uważana handlowo jako znajdująca się poza terytorium tureckim dzięki czemu nie będzie podlegała opłacie celnej i skarbowej.

Na skutek tej decyzji rząd syryjski zwrócił się do Generalnej Dyrekcji Cei i Zarządu Portu miasta Lattaquie żądając natychmiastowego utworzenia wolnej strefy w tym porcie.

W I E L K A B R Y T A N I A

Zmiana ograniczeń importowych

Z dniem 21.VIII.1951 r. weszły w życie nowe przepisy, wprowadzające pewne zmiany w systemie reglamentacji.

Do listy Open General Licence dodano następujące artykuły: pończochy elastyczne, aparaty do wyrobu protez dentystycznych, wiadra żelazne i stalowe, zegary elektryczne oraz niektóre tkaniny i wyroby tekstylne, zawierające jedwab.

Wprowadzono również ogólny zakaz importu wyrobów z porcelany, fajansu, ceramiki i wypalanej gliny. Między innymi podpadają pod ten zakaz wyroby fantazyjne, sztuczna biżuteria, artykuły toaletowe i przyrządy do palenia.

Ograniczenia importowe.

Na podstawie łącznego oświadczenia Ministerstwa Rolnictwa i Ministerstwa Wyżywienia zawieszono zarządzenie o znakowaniu drobiu do 30.XI.1951 r.

Na podstawie Ministerstwa Wyżywienia została zniesiona z dniem 7.IX.1951 r. 5%-owa tolerancja co do zawartości masy mięsnej wzgl. rybnej w pasztetach mięsnych wzgl. rybnych w puszkach.

C ł A

A L G E R

Przywrócenie ceł na cukier rafinowany

Zgodnie z pismem okólnym do importerów przywrócone zostało cło na cukier rafinowany albo krystaliczny kandyzowany. Opłata celna wynosi 100% ad valorem. W dalszym ciągu pozostaje zawieszone cło na cukier surowy.

A R G E N T Y N A

Zwolnienie od ceł

Dekretem Nr.1019 z 20.VIII.1951 r. zostały zwolnione od opłat celnych surowce, półfabrykaty oraz maszyny, instrumenty i narzędzia niefabrykowane w kraju lub fabrykowane w gatunku i ilości niewystarczającej, a przeznaczone do fabrykacji zaworów elektronowych, rur próżniowych do promieni katodowych, komórek fotoelektrycznych, elementów podobnych itp.

C Y P R

Obniżenie ceł na włókno wiskozowe

Stawka celna na importowane włókno wiskozowe została obniżona do 2% ad valorem i 10% ad valorem w taryfie uprzywilejowanej i ogólnej.

C Z E C H O S Ł O W A C J A

Zmiany taryfy celnej

Na podstawie rozporządzenia z 5.VII.1951 r. zaczęły obowiązywać z dniem 8.VII.1951 r. zmiany stawek celnych, wprowadzone w celu przystosowania taryfy do umów podpisanych w Torquay.

D A N I A

Obniżenie cła eksportowego mydła

Wielkie zaniepokojenie w kołach rolniczych w Danii wywołało podwyższenie ceł importowych przez Niemcy Zachodnie. Obliczono, że będzie to kosztować Danię przy eksporcie tylko produktów zwierzęcych /mięsa, masła, jaj itd./ blisko 85 mln.Kr.duńskich.

Znaczne trudności napotkano przy eksporcie białego bydła, które było głównie wysyłane do Niemiec Zachodnich. Opłata eksportowa w Danii wynosi 42 øre od kg., a odpowiadająca opłata importowa w Niemczech wynosi 26 øre od kg. Jako tymczasowe rozwiązanie, rząd duński obniżył opłatę eksportową o sumę cła importowego w Niemczech.

F R A N C J A

Zmiana ceł

Na podstawie zarządzenia z dn.3.IX.1951 r. zostały zawieszone cła importowe na konie rzeźne /poz.1B/ i na koninę świeżą i mrożoną /poz.13D/ oraz zmniejszone cła na owce i baraninę z 35% na 25% /poz.Ex 4 i 13B/.

J A P O N I A

Zwolnienie od cła niektórych maszyn

Japońskie Ministerstwo Skarbu podało 125 typów maszyn, zwolnionych od cła importowego. Maszyny te mają zastosowanie w 15 różnych przemysłach między innymi w górnictwie, w przemyśle metalowym, chemicznym, włókienniczym, papierniczym, w stoczniach i przetwórstwie rolnym.

M E K S Y K

Obniżenie ceł eksportowych

Z dniem 23.VII.1951 r. zostało obniżone cło eksportowe od niektórych ważniejszych produktów jak: krewetki, ryby, orzeszki kakaowe, wanilia, tytoń, owoce cytrusowe, wyroby bawełniane i srebrne wyroby jubilerskie. Obniżka wynosi od 50 do 83%.

N I E M C Y Z A C H O D N I E

Zniesienie zniżek celnych

Rząd Niemiec Zachodnich postanowił unieważnić z dniem 1.VII.1951 r. wszystkie obniżki wzgl. zniesienia

stawek celnych przy imporcie do Niemiec Zachodnich. Dochód z opłat celnych ma być użyty na pokrycie deficytu. Wyjęte są z pod tego zarządzenia te towary, których import jest subsydiowany przez rząd.

P O R T U G A L I A

Cła eksportowe

Zarządzeniem Nr.13611 opublikowanym w "Diário do Governo" Ministerstwo Finansów ustaliło, że cła ad valorem pobierane przy eksporcie, będą od teraz obliczane od wartości umownej towarów, opublikowanej w specjalnych listach.

S U D A N

Zmiana ceł importowych

Od 25.IV.1951 r. zaczęły obowiązywać zmiany sukańskiej taryfy importowej. W większości wypadków stawki celne zostały podniesione. Zmianie uległ również podatek akcyzowy i konsumcyjny. Obniżenie stawek przyznano towarom t.zw. podstawowym. Do nich zaliczono: tekstylia, obuwie, kawę, herbatę, pszenicę i mąkę pszenną oraz wszelkiego rodzaju maszyny.

W I E L K A B R Y T A N I A

Zawieszenie opłat celnych

Zarządzeniem Ministerstwa Finansów zostało przedłużone na dalszych 6 miesięcy t.zn. do 10.II.1952 r. zwolnienie od opłaty celnej pewnych gatunków cienkiej płyty szklanej.

Z A Ł A C Z N I K

W DRUGĄ ROCZNICĘ POWSTANIA NIEMIECKIEJ REPUBLIKI DEMOKRATYCZNEJ

Rozwój gospodarki i handlu zagranicznego Niemieckiej

Republiki Demokratycznej w r.1950 i wykonanie planu

na I półrocze 1951 r.

W oparciu o potężny Związek Radziecki i kraje demokracji ludowej masy pracującej Niemieckiej Republiki Demokratycznej pod przewodnictwem Niemieckiej Socjalistycznej Partii Jedności osiągnęły znaczne sukcesy.

W wyniku rozwiniętego na wielką skalę współzawodnictwa pracy o przedterminowe wykonanie dwuletniego planu odbudowy i rozwoju gospodarki narodowej /1949-1950/ plan ten został wykonany w ciągu 1 roku i 8 miesięcy.

Od 1951 r. masy pracujące przystąpiły do wykonania pierwszego pięcioletniego planu rozwoju gospodarczego na lata 1951 - 1955.

W r.1950 przemysł Niemieckiej Republiki Demokratycznej osiągnął przedwojenny poziom produkcji.

Dla scharakteryzowania tempa wzrostu produkcji przemysłowej wystarczy przytoczyć kilka cyfr. O ile poziom produkcji w r.1946 przyjmiemy za 100, to w r.1947 osiągnął on 120, w r.1948 - 152, w r.1949 - 192, a w r.1950 - 242. Tak szybkie tempo, nieosiągalne dla dawnych Niemiec, stało się osiągalne nie tylko dzięki wykorzystaniu nowych możliwości wytwórczych, lecz i dzięki znacznemu wzrostowi wydajności pracy. Wydajność pracy w przemyśle unarodowionym wzrosła w r.1949 o 20% w porównaniu z 1948 r. a w 1950 r. - o 13,5% w porównaniu z 1949 r.

Komunikat Państwowej Komisji Planowania Niemieckiej Republiki Demokratycznej o wynikach wykonania planu na r.1950 świadczy o nowych wielkich osiągnięciach we wszystkich dziedzinach gospodarki narodowej.

Przemysł

W r.1950 produkcja przemysłowa Niemieckiej Republiki Demokratycznej wzrosła w porównaniu z 1949 r. o 26%. Rolę decydującą odegrał w tym przemysł państwowy, którego globalna produkcja wzrosła o 30%. Największy wzrost produkcji dał się zauważyć w następujących gałęziach przemysłu: hutnictwo - o 45%, przemysł elektromechaniczny - o 30%, lekki - o 36%, ogólnej budowy maszyn - ponad 30%.

Plan gospodarczy na 1950 r. wykonany został w dziedzinie przemysłu w 109%, w wyniku czego gospodarka narodowa otrzymała w 1950 r. znacznie więcej paliwa, metali, energii elektrycznej, surowców, półfabrykatów i wyrobów przemysłowych.

Plan na r.1950 był w znacznym stopniu przekroczony w zakresie wydobycia węgla brunatnego, soli potasowych, produkcji stali, wagonów, tokarek i frezarek, rowerów, maszyn do pisania, cementu, wyrobów dziewiarskich.

Produkcję poszczególnych gałęzi przemysłowych w r.1950 w porównaniu z r.1949 charakteryzują nast. dane
/w. % %/.

Węgiel brunatny	108
Brykiety z węgla brunatnego	108
Ruda żelazna	131
Ruda miedzi	115
Sole potasowe	112
Surówka	135
Stal w sztabach	165
Walcówka metali żelaznych	219
Miedź elektrolityczna	138
Walcówka metali nieżelaznych	109
Łożyska kulkowe	160
Motory elektryczne o mocy /ponad 10 kw.	132
Wagony towarowe	140
Wagony osobowe	163
Samochody osobowe	204
Samochody ciężarowe	271
Motocykle	226
Rowery	156
Traktory	607
Kwas siarkowy	115
Soda potasowa	110
Soda kaustyczna	115
Cement	118
Dańcówka	139
Szkło okienne	112
Jedwab sztuczny	122
Obuwie skórzane	132
Papier	116

Na skutek oszczędności surowców, paliwa i energii elektrycznej oraz podniesienia wydajności pracy nastąpiła dalsza obniżka kosztów własnych produkcji przemysłowej w przedsiębiorstwach unarodowionych.

Przedsiębiorstwa unarodowione posiadają decydujące znaczenie w przemyśle. Ich udział w ogólnej wartości produkcji przemysłowej wzrasta nieustannie kosztem sektora prywatnego. W r.1950 udział przedsiębiorstw unarodowionych w globalnej produkcji przemysłowej wyniósł 70%.

Niemiecka Republika Demokratyczna osiągnęła znaczne wyniki w dziedzinie produkcji obrabiarek. W ostatnim czasie fabryki obrabiarek zaczęły produkować nowe modele tokarek dla obróbki walców do walcowni maszyn do świdrowania i frezowania szeregu innych rodzajów obrabiarek. W latach 1951-52 fabryki produkować będą tokarki krążkowe poziom o średnicy do 11 m., ciężkie tokarki dla walców, potężne motory elektryczne, obrabiarki do obróbki kół zębatach o szerokości profilu zębów do 80 mm, urządzenia dla pieców hutniczych oraz artykuły przemysłu budowy ciężkich maszyn, których poprzednio nigdy nie produkowano na terytorium Niemieckiej Republiki Demokratycznej.

W unarodowionych przedsiębiorstwach Republiki powstał nowy stosunek do pracy, który przejawiał się w ruchu współzawodnictwa zainicjowanego przez znanego górnika saksońskiego - laureata niemieckiej nagrody narodowej, Hennecke. "Ruch zapoczątkowany przez A.Hennecke'go - głosi rezolucja III kongresu SED - doprowadził do zrewidowania starych norm technicznych i przejścia do nowych, technicznie uzasadnionych norm, a tym samym stał się podstawą do wprowadzenia płacy akordowej....Rozwój współzawodnictwa pracy, który stał się możliwym tylko na bazie gospodarki unarodowionej - uwarunkował przełom w świadomości klasy robotniczej, wyrażający się w nowym stosunku do pracy. Coraz szersze masy robotników zaczynają rozumieć, że w przedsiębiorstwach unarodowionych pracują oni dla siebie, dla dobra narodu. W ten sposób praca w przedsiębiorstwach unarodowionych staje się sprawą honoru i sławy."

W wyniku nowego stosunku robotników do pracy wydajność w przedsiębiorstwach unarodowionych wzrosła w r.1950 o 36% w porównaniu z r.1948. W celu zachęcenia przodowników pracy rząd republiki ustanowił odznaczenia: "Bohater pracy", "Zasłużony przodownik pracy", "Zasłużony racjonalizator".

Stosując przedujące metody pracy radzieckich stachanowców, przodownicy pracy przedsiębiorstw unarodowionych Niemieckiej Republiki Demokratycznej osiągnęli wspaniałe wyniki. Korzystając z doświadczeń Korabielnikowej i Kuźniecowa, robotnicy przemysłu obuwia Niemieckiej Republiki Demokratycznej postawili sobie za zadanie produkować co roku ponad plan pół miliona par obuwia z zaoszczędzonej skóry.

Zbadanie i zastosowanie doświadczeń stachanowców radzieckich wywiera duży wpływ na podniesienie wydajności pracy. Po zwiedzeniu wielkich fabryk budowy maszyn Niemieckiej Republiki Demokratycznej "Krupp-Grussohn" i "Buckan-Wolf" przez wybitnego stachanowca Z.S.R.R. laureata Nagrody Stalinowskiej, Pawła Bykowa ilość jego naśladowców w tych fabrykach wzrosła kilkakrotnie.

Szybkościowe skrawanie w przemyśle maszynowym, szybkościowe wytopy w hutnictwie - mówi komunikat Państwowej Komisji Planowania Niemieckiej Republiki Demokratycznej o wykonaniu planu I kwartału r. 1951 - szybkościowe wypalanie w przemyśle materiałów budowlanych charakteryzują nowe metody pracy i stwarzają podstawy dla dalszego podniesienia wydajności pracy i szerszego stosowania płac akordowych."

Cechą charakterystyczną współzawodnictwa pracy robotników przedsiębiorstw przemysłowych Niemieckiej Republiki Demokratycznej jest nie tylko ich dążenie do ilościowego zwiększenia produkcji, lecz również walka o jej jakość.

Rozpoczęty jeszcze przy końcu r. 1949 w fabryce odzieży w Halle za przykładem wybitnego radzieckiego włókniarza Aleksandra Czutkiego ruch tworzenia brygad pierwszej jakości znalazł szeroki oddźwięk we wszystkich gałęziach przemysłu.

Brygady pierwszej jakości istnieją obecnie w tysiącach przedsiębiorstw państwowych, a ilość ich stale wzrasta.

Współzawodnictwo oraz ruch przodowników pracy są potężnymi czynnikami dalszego rozwoju pokojowej gospodarki Niemieckiej Republiki Demokratycznej.

Budownictwo Inwestycyjne

Wielkość sum przeznaczony na inwestycje wynosiła w r. 1950 - 230% sum z r. 1949, wielkość prac inwestycyjnych w r. 1950 wyniosła 162% stanu z r. 1949. W latach 1949 - 1950 rząd Niemieckiej Republiki Demokratycznej poświęcał dużo uwagi odbudowie i budowie nowych przedsiębiorstw hutniczych i maszynowych. Odbudowano i znacznie powiększono huty w miastach Riesa i Hönigsdorf oraz kombinat "Maxhütte". Wielkie prace inwestycyjne przeprowadzone były w okresie ostatnich 2-oh lat w hucie w m. Gräditz, gdzie tylko w IV kwartale r. 1950 inwestowano ponad 16 mln. marek.

Wielkie prace prowadzone są na budowie największego w Niemieckiej Republice Demokratycznej kombinatu hutniczego "Ost" /nad Odrą/ o zdolności produkcyjnej 500.000 t. surowki i 550.000 t. stali rocznie. Jest to jedna z największych budowli planu pięcioletniego, której pomyślnie zakończenie pozwoli Niemieckiej Republice Demokratycznej zwiększyć własną produkcję i zmniejszyć import metali żelaznych.

Wielkie prace inwestycyjne przeprowadzone zostały również w przemyśle energetycznym W r.1950 wielkość tych prac wyniosła 154% w porównaniu z r.1949.

W ciągu ostatnich 2-oh lat wydano ponad 350 mln. marek na inwestycje w celu odbudowy, rozwoju, oraz budowy nowych zakładów przemysłu maszynowego, obrabiarkowego, elektrotechnicznego oraz stoczniowego.

Szczególne miejsce w rozwoju przemysłu budowy maszyn zajmuje odbudowa, powiększenie i budowa 24 fabryk, produkujących ciężkie maszyny. W r. 1950 na budowę tych przedsiębiorstw wydano ca 50 mln.marek. Fabryki produkujące ciężkie maszyny powinny w ciągu najbliższych 2-3 lat dać gospodarce narodowej niezbędny sprzęt dla przemysłu hutniczego, energetycznego, węglowego, chemicznego i innych.

Rolnictwo

Przeprowadzona w Niemieckiej Republice Demokratycznej reforma rolna stała się potężnym czynnikiem odbudowy rolnictwa i zwiększenia zapasów żywnościowych kraju.

W toku przeprowadzenia reformy z inicjatywy samych rolników utworzone zostały komitety samopomocy chłopskiej, które stały się potężną organizacją demokratyczną, okazującą chłopom pomoc w uprawie roli i w zbiorach.

W celu okazania pomocy, drobnym i średnim gospodarstwom chłopskim przy uprawie roli, zorganizowano państwowe stacje wypożyczania maszyn, które miały na wiosnę r.1950 do swojej dyspozycji 6000 traktorów. Stacje wypożyczania maszyn wraz z państwowymi gospodarstwami rolnymi stanowią sektor państwowy w rolnictwie.

W chwili obecnej istnieje w Niemieckiej Republice Demokratycznej 540 państwowych gospodarstw rolnych. Ich głównym zadaniem jest produkcja wysokogatunkowych nasion i wysadków oraz hodowla bydła zarodowego. Majatki państwowe są gospodarstwami wzorowymi i służą przykładem dla chłopów. W okresie ubiegłych 2-oh lat majatki państwowe osiągnęły znaczne wyniki, co sprzyjało ogólnemu podniesieniu rolnictwa. W r.1950 przeciętne zbiory zboża i strąkowych w gospodarstwach państwowych były o 14,8% większe od przeciętnych zbiorów gospodarstw chłopskich. Znacznie większe były również zbiory innych roślin.

Duże zmiany zaszły w ostatnich latach również w hodowli bydła, które zostało w czasie wojny bardzo zniszczone. Zwiększyło się pogłowie bydła i otrzymywane zeń produkty; wzrosły również zapasy paszy.

Według danych statystycznych pogłowie bydła wzrosło w porównaniu z 1945 w sposób następujący: konie - o 25,8%, bydło rogate - o 55%, nierogaczna - ponad czterokrotnie.

W celu dalszego rozwoju hodowli bydła, a przede wszystkim podniesienia jego jakości kosztem rezygnacji z doraźnych korzyści, zamierza się przedsięwziąć szereg specjalnych środków. Jednym z nich ma być utworzenie 75 wzorowych państwowych gospodarstw hodowlanych, które będą stanowić podstawę dla rozprowadzania bydła zarodowego.

Ogólnie powierzchnia obszarów uprawnych w Niemieckiej Republice Demokratycznej zbliżyła się w r.1950 do poziomu przedwojennego /98% w porównaniu z r.1938/. Równocześnie wzrosły plony. O ile w 1945 r. przeciętne zbiory zbóż i strąkowych wynosiły 14,7 t z hektara, to w r.1949 wzrosły one do 18,8 t., a w 1950 r. osiągnęły przeciętną z lat 1934-1938 t.j. 20,6 t z 1 ha. Ustalona przez plan na r.1950 wysokość zbiorów kartofli w wysokości 175 t z 1 hektara /przeciętna wysokość przedwojenna/ przewyższona została o 6,6 t, a zbiory buraka cukrowego o 7 t z 1 hektara.

Bardzo ważnym czynnikiem sprzyjającym podniesieniu plonów w r.1950 był obok ulepszenia uprawy roli i podniesienia jakości nasion znaczny wzrost zaopatrzenia rolnictwa w nawozy sztuczne. Np. w r.1950 rolnictwo otrzymało nawozów azotowych 3,5 razy więcej niż w 1946, fosforowych - 10 razy więcej, a wapna - 14 razy więcej.

W wyniku wielkiej troski SED i rządu Niemieckiej Republiki Demokratycznej oraz dzięki braterskiej pomocy Związku Radzieckiego i krajów demokracji ludowej stworzona została w kraju trwała podstawa dla dalszego rozwoju i rozkwitu rolnictwa.

Przed rolnictwem Niemieckiej Republiki Demokratycznej stoją w najbliższej pięciolatce wielkie zadania.

Przy końcu r.1955 ogólne zbiory powinny w sposób następujący przewyższać przeciętne zbiory przedwojenne: zboża i strąkowe - o 11%, buraki cukrowe - 25,7%, kartofle - o 25,4%.

Powierzchnia uprawy powinna wynosić przy końcu r.1955- 5,12 mln. a przeciętne zbiory zbóż i strąkowych dojść do 25 t za 1 ha, roślin oleistych do 17 t z 1 ha, buraka cukrowego - do 315 t za 1 ha i kartofli do 200 t z 1 ha.

W celu okazania pomocy chłopom i polepszenia uprawy roli plan pięcioletni przewiduje w latach 1953 - 1955 wzrost punktów wypożyczania maszyn z 524 do 750. Ilość traktorów ma wzrosnąć w tym okresie z 11,9 tys. do 37,5 tys., a pługów traktorowych do 38,5 tys.

Plan pięcioletni przewiduje dalszy wzrost pogłowia bydła, które w końcu r.1955 powinno wynieść /w tys. szt./ konie 721, bydło rogate - 4300, nierogacizna - 7250, owce - 1800.

Transport

Rząd Niemieckiej Republiki Demokratycznej przykłada wielką wagę do rozwoju transportu, szczególnie kolejowego, gdyż koleje przewożą około 90% wszystkich ładunków.

Stosując przodujące radzieckie metody pracy kolejarzy Niemieckiej Republiki Demokratycznej osiągnęli w r.1950 znaczne usprawnienie transportu. W r.1950 przewóz towarów w tona-kilometrach wzrósł w porównaniu z r.1949 o ponad 16%, przewóz pasażerów w pasażero-kilometrach - o 8%, obieg wagonów towarowych zwiększył się o 7,8%, przeciętny ładunek na dobę wzrósł o 17,6%, a ładunek niektórych najważniejszych towarów o ponad 45%. Wszystkie te osiągnięcia stały się możliwymi dzięki wielkiemu entuzjizmowi pracy kolejarzy i zastosowaniu przodujących metod pracy. Na wiosnę r.1950 w Republice powstał słynny ruch pięćsetników. Z inicjatywy maszynistów parowozowni w Lipsku Heinego i Frigego liczne brygady poczęły stosować przebieg parowozów 490-500 km. na dobę. Rozwija się również ruch prowadzenia pociągów obciążonych ponad zwykłą normę.

Przeciętny przebieg parowozu towarowego wzrósł w r.1950 w porównaniu z r.1949 o 10%, osobowego - o 10,5%, zużycie paliwa na tona-kilometr spadło o 3%. Pociągów obciążonych ponad normę przeprowadzono dwukrotnie więcej niż w r.1949.

Pomyślne wykonanie planu dwuletniego pozwoliło założyć w planie pięcioletnim nowy potężny rozwój transportu kolejowego. Przewóz ładunków w tona-kilometrach wzrośnie prawie o 60%, przeciętne załadowanie na dobę osiągnie cyfrę 81.000 wagonów, co oznacza wzrost o ponad 55% w porównaniu z r.1950, ilość wagonów towarowych wzrośnie zaś o 37%.

Wkłady inwestycyjne w transporcie kolejowym przekroczą w pięcioletce sumę 1 mld. marek.

Pięcioletni plan rozwoju gospodarki narodowej nakreśla dla transportu kolejowego nie tylko rozwój sieci kolejowej, powiększenie taboru kolejowego ale także jego unowocześnienie. W r.1951 przewiduje się zainstalowanie w około 100 parowozach specjalnych urządzeń dla wykorzystania nisko-kalorycznych gatunków węgla.

Przewidywane jest również dalsze rozszerzenie mechanizacji załadunków i wyładunków, wprowadzenie automatyzacji, sygnalizacji itd.

Wzrost poziomu materialnego i kulturalnego mas pracujących

Przedterminowe wykonanie i przekroczenie dwuletniego planu odbudowy i rozwoju pokojowej gospodarki Niemieckiej Republiki Demokratycznej oraz ogromna pomoc Związku Radzieckiego i ścisła współpraca gospodarcza z

krajami demokracji ludowej pozwoliły rządowi przedsięwziąć szereg środków mających na celu podniesienie stopy życiowej ludności. W sierpniu r.1950 rząd Niemieckiej Republiki Demokratycznej powziął uchwałę w sprawie podniesienia od września płac robotników i urzędników przedsiębiorstw unarodowionych i powiększenia stawek emerytalnych dla starców i sierot. W r.1950 wydano ustawy mające na celu polepszenie sytuacji robotników i pracowników przemysłu górnego oraz kolejarzy.

W ciągu r.1950 dwukrotnie przeprowadzano obniżkę cen towarów żywnościowych i przemysłowych, co doprowadziło do przeciętnej zniżki o 25-30%, jak to wynika z poniższych danych /wartość towaru w markach:/

	1 styczeń r.1950	4 wrzesień r.1950	obniżka
mąka pszenna 72% /1kg/	6,0	1,6	3,8 razy
makaron /1kg/	6,8	2,6	2,6 "
chleb biały /1kg/	5,0	1,6	3,2 "
mięso wieprzowe /1kg/	51,0	15,0	3,4 "
masło śmietankowe /1kg/	60,0	24,0	2,5 "
olej roślinny /1kg/	44,0	16,0	2,8 "
margaryna /1kg/	36,0	14,0	2,6 "
ser /1kg/	32,0	14,0	2,3 "
w %			
tkaniny wełniane /1m/	60,0	43,0	28,3
tkaniny z włókien oię- ztych /1m/	19,0	13,0	31,6
bielizna męska /1 para/	38,0	27,0	28,9
bielizna damska /1 para/	44,0	36,0	18,2
pończochy i skar- petki /1 para/	12,5	8,5	32,0
obuwie męskie skórzane /1para /	130,0	85,0	34,6
obuwie damskie skórzane /1 para/	160,0	103,0	35,6
rowery /1 szt./	650,0	300,0	53,8

Z wielkim zadowoleniem przyjęły masy pracujące Niemieckiej Republiki Demokratycznej uchwałę Rady Ministrów o zniesieniu z dniem 1 stycznia r.1951 systemu kartkowego na wszystkie gatunki chleba, maki, kaszy i makaronu. Uchwała ta, jak również powzięta wkrótce potem decyzja zniesienia systemu kartkowego na inne towary powszechnego użytku jest nowym krokiem na drodze podniesienia dobrobytu mas pracujących, dowodem wzmocnienia i rozwoju gospodarki młodej Republiki.

Przekonywującym dowodem wzrastającego wciąż dobrobytu mas pracujących jest wzrost wewnętrznych obrotów towarowych. Obroty towarowe w handlu detalicznym wzrosły w r.1950 w porównaniu z r.1949 o 24,6%. Wzrost siły nabywczej mas pracujących doprowadził do znacznego zwiększenia sprzedaży podstawowych artykułów spożywczych i przemysłowych.

Sprzedaż kaszy na głowę ludności wzrosła w r.1950 o 34%, mięso o 53%, tłuszczołów o 46% itd. Szybki wzrost produkcji przemysłowej i rolnictwa oraz rozwój transportu spowodowały duże zwiększenie ilości ludności pracującej. W okresie lat 1946-1951 ilość osób pracujących wzrosła o ponad 2 mln. ludzi. W chwili obecnej odczuwa się w Niemieckiej Republice Demokratycznej brak siły roboczej.

Wraz ze stałym podnoszeniem się stopy życiowej wzrasta również ciągle poziom kulturalny ludności. Odbudowują się i rozbudowują miasta i wsie, powstają nowe domy mieszkalne, szkoły uniwersytety, szpitale, teatry, pałace kultury, muzea. Rozszerza się sieć sanatoriów i domów wypoczynkowych, szpitali i innych zakładów leczniczych.

Jednym z najważniejszych zadań pierwszego planu pięcioletniego jest dalsze podnoszenie poziomu materialnego ludności. Pięcioletni plan nakreśla dalszy wzrost podniesienia przeciętnej płacy robotników i pracowników we wszystkich gałęziach gospodarki narodowej o 17%, a w przemyśle nawet o 20%. Równocześnie z podniesieniem płac w okresie pięcioletnia nastąpi dalsza zniżka cen artykułów spożywczych i artykułów powszechnego użytku.

Handel zagraniczny

W r.1950 obroty handlu zagranicznego Niemieckiej Republiki Demokratycznej wzrosły w porównaniu z r.1949 o ponad 40%. Największy udział w obrotach handlowych Niemieckiej Republiki Demokratycznej zajmuje Związek Radziecki i kraje demokracji ludowej. Najważniejszymi towarami eksportowymi Niemieckiej Republiki Demokratycznej są wyroby przemysłu budowy maszyn, mechaniki precyzyjnej i optyki, różnego rodzaju chemikalia, nawozy sztuczne, kauczuk syntetyczny oraz paliwa syntetyczne. Znaczna część importu Niemieckiej Republiki Demokratycznej składa się z surowców przemysłowych i artykułów spożywczych.

Pierwsze miejsce w bilansie handlowym Niemieckiej Republiki Demokratycznej zajmuje Związek Radziecki. Według danych tygodnika "Die Wirtschaft" eksport Niemieckiej Republiki Demokratycznej do Związku Radzieckiego w r.1950 wzrósł w porównaniu z r.1949 więcej niż dwukrotnie. Ponad 85% wywożonych do ZSRR towarów, stanowią gotowe wyroby przemysłowe, a tylko 15% - surowce.

Import Niemieckiej Republiki Demokratycznej składa się w ponad 85% z surowców /bawełna, wełna, metale żelazne i nieżelazne, ropa naftowa/ i artykułów spożywczych/zboże, mięso, tłuszcze/.

Charakterystyczną cechą obrotów towarowych Niemieckiej Republiki Demokratycznej ze Związkiem Radzieckim jest okazywanie przez ZSRR wszechstronnej pomocy stałemu wzrostowi gospodarki pokojowej Niemieckiej Republiki Demokratycznej i podniesieniu sytuacji materialnej mas pracujących.

Wielkim wkładem w rozwój gospodarki Niemieckiej Republiki Demokratycznej jest uchwała rządu ZSRR, powzięta w maju 1950 r. zmniejszająca do połowy pozostałą sumę reparaacji należną od Niemiec i przekazującą narodowi niemieckiemu szereg przedsiębiorstw, należących do radzieckich spółek akcyjnych. Pomyślnie również rozwija się handel zagraniczny Niemieckiej Republiki Demokratycznej z krajami demokracji ludowej. W r. 1950 obroty towarowe Niemieckiej Republiki Demokratycznej z tymi krajami wzrosły o ponad 50% w porównaniu z r. 1949.

Na drugim po ZSRR miejscu w obrotach handlowych Niemieckiej Republiki Demokratycznej stoi Polska. Dostarcza ona Niemieckiej Republice Demokratycznej węgla kamiennego, koksu, walcówki oraz niektórych artykułów spożywczych w zamian za maszyny, wyroby precyzyjne i optyczne oraz rozmaite chemikalia. Na trzecim miejscu znajduje się Czechosłowacja, która dostarcza Niemieckiej Republice Demokratycznej walcówki, koksu, opon samochodowych wysokogatunkowej smoły itp. W zamian za to Niemiecka Republika Demokratyczna wywozi do Czechosłowacji różne wyroby chemiczne i farmaceutyczne, nawozy, artykuły włókiennicze, szkło techniczne i inne.

Pomyślnie rozwijają się stosunki handlowe Niemieckiej Republiki Demokratycznej z Węgrami, Bułgarią i Rumunią. Obroty towarowe Niemieckiej Republiki Demokratycznej z tymi krajami wzrosły również w roku ub. w porównaniu z r. 1949. Szczególnie wielkie perspektywy otwierają się przed pokojową gospodarką Niemieckiej Republiki Demokratycznej w związku z zawarciem w październiku r. 1950 umowy handlowej z Chińską Republiką Ludową, której są potrzebne gotowe wyroby przemysłowe w zamian za surowce i artykuły spożywcze.

Obok umów handlowych Niemiecka Republika Demokratyczna zawarła również z Polską, Czechosłowacją, Węgrami i Bułgarią umowy o współpracy gospodarczej, kulturalnej i naukowo-technicznej.

We wrześniu r. 1950 Niemiecka Republika Demokratyczna została przyjęta w skład Rady Wzajemnej Współpracy Gospodarczej.

"Dzięki członkostwu w Radzie Wzajemnej Współpracy Gospodarczej - powiedział O. Grotewohl w swoim oficjalnym oświadczeniu z 15 listopada r. 1950 - stało się możliwe nie tylko zawieranie dwustronnych umów gospodarczych, jak to miało miejsce dotychczas, ale i przejście do systemu umów wielostronnych, które ułatwiają dalszy rozwój wzajemnych stosunków handlowych". Przynależność Niemieckiej Republiki Demokratycznej do Rady Wzajemnej Współpracy Gospodarczej stanie się potężną dźwignią w dziele dalszego rozwoju pokojowej gospodarki Niemieckiej Republiki Demokratycznej i pomyślnego wykonania olbrzymich zadań planu pięcioletniego.

Handel zagraniczny Niemieckiej Republiki Demokratycznej różni się zasadniczo od handlu zagranicznego Niemiec Zachodnich. Struktura zachodnio-niemieckiego eksportu i importu określona jest nie potrzebami rozwojowymi gospodarki pokojowej lecz interesami imperialistów anglo-amerykańskich, usiłujących przekształcić Niemcy Zachodnie w swoją kolonię.

Począwszy od r.1945, a w szczególności z chwilą utworzenia bońskiego "państwa separatystycznego, polityka gospodarcza kolonizatorów amerykańskich skierowana była na wypompowanie z Niemiec Zachodnich potrzebnych im surowców i półfabrykatów i dostarczanie wzamian gotowych wyrobów przemysłowych, w pierwszym rzędzie towarów powszechnego użytku. Polityka ta oznacza dławienie konkurencyjnych gałęzi przemysłu, przekształcając w ten sposób gospodarkę Niemiec Zachodnich w kolonię okupujących je państw.

Handel wewnątrz-niemiecki t.j. handel Niemieckiej Republiki Demokratycznej z Niemcami Zachodnimi, nie rozwijał się w latach 1949 i w 1950 zadawał jako na skutek polityki anglo-amerykańskich władz okupacyjnych i bońskiego "rządu" marionetkowego, mającej na celu zerwanie normalnych stosunków handlowych. "Nasze niezłomne dążenie - mówił W.Pieck na III zjeździe SED - nawiązanie stosunków handlowych i gospodarczych z Niemcami Zachodnimi napotyka stale na przeszkody ze strony anglo amerykańskich władz okupacyjnych i sprzeciwu bońskiego "rządu" marionetkowego.

Z winy "rządu" bońskiego działającego pod dyktando imperialistów anglo-amerykańskich "Niemcy Zachodnie nie dostarczyły towarów w ramach umów handlowych.

Wszystkie usiłowania rządu Niemieckiej Republiki Demokratycznej, aby unormować stosunki handlowe z Niemcami Zachodnimi stale napotykają na wielkie trudności, bowiem Wysocy Komisarze państw zachodnich i władze z Bonn nie pragną ustalenia normalnych stosunków handlowych z Niemiecką Republiką Demokratyczną.

Niedawno wydane przez władze z Bonn zarządzenie o ustaleniu granicy celnej wzdłuż granic międzystrefowych ma za zadanie pogłębienie rozłamu Niemiec i jeszcze większe utrudnienie handlu wewnątrz-niemieckiego.

Im bardziej władze okupacyjne Niemiec Zachodnich starają się ograniczyć ich handel z Niemiecką Republiką Demokratyczną i krajami wschodnio-europejskimi, tym głośniejsze stają się na zachodzie żądania wznowienia stosunków handlowych z Niemiecką Republiką Demokratyczną i krajami demokracji ludowej. Pisała w tej sprawie gazeta "Düsseldorfer Nachrichten" w artykule wstępnym z 15 kwietnia r.1951. "Na każdym kroku czujemy, jak nas śledzą władze okupacyjne. Nasz handel ze Wschodem podlega również dokuczliwej kontroli..... Ani jedna śrubka nie może być właściwie eksportowana z Niemiec Zachodnich przez Łabę bez zgody władz okupacyjnych."

Wykonanie planu narodowo-gospodarczego w I półroczu r.1951.

Meldunki o wykonaniu planu narodowo-gospodarczego na I i II kwartał r.1951 opublikowane przez Państwową Komisję Planowania, świadczą o dalszych sukcesach gospodarki narodowej Niemieckiej Republiki Demokratycznej.

Przemysł

Plan produkcji przemysłowej w I kwartale r.1951 wykonany został przez przedsiębiorstwa Niemieckiej Republiki Demokratycznej w 105%, co oznacza wzrost produkcji przemysłowej o 22% w porównaniu z I kwartałem r.1950. Wzrost ten osiągnięto głównie dzięki przedsiębiorstwom państwowym.

Plan produkcji przemysłowej w II kwartale b.r. wykonany został w 107%: w porównaniu z odpowiednim okresem r.1950 produkcja wzrosła o 25%.

Przytoczone poniżej dane dotyczą wykonania planu na I i II kwartał r.1951 w poszczególnych gałęziach przemysłowych /w %/:

	I kwartał	II kwartał
Przemysły:		
elektro-energetyczny	100	101
górnictwo	102	107
hutnictwo	104	105
budowa maszyn	110	104
elektrotechniczny	87	94
mechaniki precyzyjnej i optyki	110	116
chemiczny	109	107
produkcji materiałów budowlanych	100	97
obróbki drzewa	115	125
włókienniczy	104	109
skórzany, obuwiowy, konfekcyjny	112	120
celulozowy i papierniczy	100	109
spożywczy	101	110

Wykonanie planu w najważniejszych rodzajach produkcji w I i II kwartale r.1951 w porównaniu z odpowiednimi danymi r.1950 było następujące /w %/:

	I kwartał	II kwartał
energia elektryczna	109	107
węgiel kamienny	109	118
węgiel brunatny	113	110
brykiety węgla brunatnego	111	108
ruda miedzi	118	132

	I kwartał	II kwartał
sól potasowe	140	106
surówka	103	105
stal w sztabach	164	158
walcówka	163	151
miedź elektrolityczna	149	139
motory elektryczne	132	139
motocykle	126	134
kwasek solny	122	116
soda kaustyczna	119	121
cement	122	111
cegła	132	117
sztuczny jedwab	136	172
tkaniny	140	134
pończochy i skarpetki	132	147
obuwie skórzane	138	151

W I kwartale r.1951 wzrosła w porównaniu z I kwartałem r.1950 ilość zatrudnionych w przedsiębiorstwach państwowych o 42000 osób, a w II kwartale b.r. w porównaniu z tym samym okresem ub.r. o 250000 osób.

Najwięcej w ub.półroczu wzrosło zatrudnienie w przemyśle maszynowym i hutniczym.

Rolnictwo

Według tymczasowych danych ogólny plan zasiewów dla zbiorów w r.1951 był wykonany w 99,2%.

Powierzchnia zasiewów była w II kwartale r.1951 większa o 23,7% niż w r.1950.

Dzięki przykładowi przodowników pracy w rolnictwie roboty wykonane przez stacje wynajmu maszyn znacznie wzrosły w porównaniu z r.1950. Zapotrzebowanie rolnictwa na poszczególne rodzaje nawozów zostało zaspokojone, w tym na nawozy azotowe - w 100,6%, na nawozy potasowe - w 106,9%.

Pogłowie bydła wg. stanu na dzień 10 czerwca r.1951 wzrosło w porównaniu z 13 czerwca r.1950, w sposób następujący: bydło rogate /duże sztuki/ - do 105,7%, świnie - do 118,3%, owce - do 116,6%.

Udój mleka w II kwartale r.1951 wzrósł w porównaniu z odpowiednim kwartałem r.1950 - o 26,4%.

Transport

Przełężna ładowność wagonów towarowych na kolejach zwiększona została w I kwartale r.1951 w porównaniu z tym samym okresem r.1950 o 17%, a w II kwartale r.1951 - o dalszych 17%.

Okres przebiegu wagonów towarowych zmniejszył się w I kwartale r.1951 do 3,50 dni w porównaniu z 4,15 dni w I kwartale r.1950 t.j. o 15,7%, a w II kwartale b.r. -

do 3,10 dni wobec 3,65 dni przewidzianych przez plan na r.1951. Zadania planu zostały więc przekroczone prawie o 15%.

Ilość pasażerów osiągnęła w II kwartale b.r. 102% ilości II kwartału r.1950.

Plan przewozów rzecznych w okresie kwiecień - czerwiec b.r. został wykonany w 114%, samochodowych - w 132%.

Inwestycje

Przy końcu II kwartału r.1951 roczny plan inwestycyjny wykonany został w 32,2%. Wartość inwestycji wzrosła w porównaniu z odpowiednim okresem r.1950 o 34,2%.

Plan budownictwa w I półroczu r.1951 wykonany został w 40%, w tym w I kwartale - w 16%, w II kwartale - w 24%.

Handel zagraniczny

Obroty handlowe Niemieckiej Republiki Demokratycznej wzrosły w II kwartale r.1951 o 88,4% w porównaniu z II kwartałem r.1950. Udział Związku Radzieckiego i krajów demokracji ludowej w handlu zagranicznym Niemieckiej Republiki Demokratycznej wyniósł przy końcu I półrocza r.1951 80,5%, w tym obroty ze Związkiem Radzieckim wzrosły o 98%, z Polską - o 45%, i z Czechosłowacją - o 47%.

Znacznie wzrosły również w tym okresie obroty towarowe Niemieckiej Republiki Demokratycznej z Węgrami, Rumunią i Bułgarią.

Handel Niemieckiej Republiki Demokratycznej z Chinami zwiększył się również znacznie w II kwartale r.1951, przede wszystkim na skutek dostaw do Chin maszyn i chemikali oraz importu do Niemiec bawełny, roślin oleistych i innych towarów.

W I półroczu b.r. Niemiecka Republika Demokratyczna zawarła umowy handlowe na r.1951 ze Związkiem Radzieckim, Polską, Czechosłowacją, Węgrami i Bułgarią: podpisany został również dodatkowy protokół o obrotach towarowych z Rumunią oraz porozumienie kredytowe z Albanią.

W II kwartale b.r. w eksporcie Niemieckiej Republiki Demokratycznej znacznie wzrósł udział przemysłu elektrotechnicznego i chemicznego, wyrobów precyzyjnych i optycznych, w imporcie Niemieckiej Republiki Demokratycznej wzrósł udział walcówki, surowców, bawełny, skór surowych, tłuszczów, zboża, ryb i artykułów mięsnych.

Osiągnięcia gospodarcze i podniesienie poziomu materialnego i kulturalnego ludności byłyby nie do pomyślenia bez przyjacielskiej pomocy i poparcia potężnego Związku Radzieckiego.

"Z inicjatywy Wielkiego Stalina - mówił Wilhelm Pieck na III zjeździe SED - rząd radziecki zmniejszył o połowę dostawy reparacyjne, które i tak mogłyby naprawić tylko małą część szkód, wyrządzonych przez armię hitlerowską. Radzieckie dostawy traktorów, zboża, tłuszczów, mięsa, bawełny, walcówki i szeregu innych surowców pomogły nam pchnąć naprzód budownictwo gospodarcze. Mamy stały i pojemny rynek zbytu oraz możliwość otrzymania niezbędnych surowców. We wszystkich dziedzinach czujemy troskliwą i przyjacielską pomoc ze strony Wielkiego Związku Radzieckiego i jego Wodza Towarzysza Stalina."

"BIKI" Załącznik Nr 37

